



Dokument z posiedzenia

A8-0386/2016

15.12.2016

SPRAWOZDANIE

w sprawie poprawy funkcjonowania Unii Europejskiej dzięki wykorzystaniu potencjału Traktatu z Lizbony
(2014/2249(INI))

Komisja Spraw Konstytucyjnych

Sprawozdawcy: Mercedes Bresso, Elmar Brok

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ	32
OPINIA KOMISJI KONTROLI BUDŻETOWEJ.....	36
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	41

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie poprawy funkcjonowania Unii Europejskiej dzięki wykorzystaniu potencjału Traktatu z Lizbony

(2014/2249(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską podpisany w dniu 13 grudnia 2007 r.,
- uwzględniając deklarację z dnia 9 maja 1950 r. wskazującą, że utworzenie Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali stanowi pierwszy krok na drodze do federacji europejskiej,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając swą rezolucję z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie Traktatu z Lizbony¹,
- uwzględniając swą rezolucję z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie wpływu Traktatu z Lizbony na rozwój równowagi instytucjonalnej w Unii Europejskiej²,
- uwzględniając swą rezolucję z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie wprowadzania w życie Traktatu z Lizbony w odniesieniu do Parlamentu Europejskiego³,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 16 września 2015 r.⁴,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 8 lipca 2015 r.⁵,
- uwzględniając sprawozdanie sporządzone dla Rady Europejskiej przez grupę refleksji nad przyszłością UE do 2030 r.,
- uwzględniając sprawozdanie pięciu przewodniczących (Komisji, Rady, Eurogrupy, Parlamentu i Europejskiego Banku Centralnego) w sprawie dokończenia budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej,
- uwzględniając swą rezolucję z dnia 12 kwietnia 2016 r. dotyczącą sprawozdań rocznych za lata 2012–2013 w sprawie pomocniczości i proporcjonalności⁶ oraz opinię Komisji Spraw Konstytucyjnych do tego sprawozdania;
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Konstytucyjnych oraz opinie Komisji

¹ OJ C 184 E, 6.8.2009, p. 25.

² OJ C 212 E, 5.8.2010, p. 82.

³ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0249.

⁴ OJ C 103, 15.1.2016, p. 183.

⁵ OJ C 313, 22.9.2015, p. 9.

⁶ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0103.

- A. mając na uwadze, że Unia Europejska oraz jej państwa członkowskie stoją w obliczu poważnych wyzwań, z którymi żadne państwo członkowskie nie może uporać się samo;
- B. mając na uwadze, że ze względu m.in. na kryzys gospodarczy, finansowy i społeczny UE stoi również w obliczu rozczarowania obywateli projektem europejskim, czego dowodem jest stale niska frekwencja w wyborach europejskich oraz umocnienie się postaw eurosceptycznych i antyeuropejskich;
- C. mając na uwadze, że niektóre propozycje podjęcia wyzwań, z którymi boryka się Unia, i wzmocnienia integracji unijnej z myślą o poprawie funkcjonowania Unii z korzyścią dla jej obywateli można w pełni zrealizować jedynie w drodze zmiany Traktatu; mając na uwadze, że należy przyjąć dwuetapowe podejście do reform UE (w obrębie traktatów oraz poza nimi); mając na uwadze, że nie wykorzystano jeszcze w pełni potencjału postanowień Traktatu z Lizbony i protokołów do niego, a celem niniejszej rezolucji jest jedynie przedstawienie oceny oferowanych przez traktaty możliwości prawnych poprawy funkcjonowania Unii Europejskiej;
- D. mając na uwadze, że dominująca rola Rady Europejskiej polega na stałym odrzucaniu metody wspólnotowej z jej koncepcją podwójnej prawomocności;
- E. mając na uwadze, że należy utrzymać metodę wspólnotową, a nie osłabiać ją przez uciekanie się do decyzji międzyrządowych, także w dziedzinach, w których nie wszystkie państwa członkowskie spełniają warunki uczestnictwa; mając na uwadze, że należy wzmocnić rolę Komisji, by mogła ona w pełni i skutecznie pełnić funkcję siły napędowej metody wspólnotowej;
- F. mając na uwadze, że rynek wewnętrzny, ułatwiający swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału, stanowi kamień węgielny UE;
- G. mając na uwadze, że Parlament Europejski jest parlamentem całej Unii, demokratycznie wybieranym w drodze powszechnych wyborów bezpośrednich, i stanowi podstawę demokracji na szczeblu unijnym oraz odgrywa zasadniczą rolę w gwarantowaniu prawomocności i rozliczalności decyzji podejmowanych na szczeblu UE, w tym zapewniania demokratycznej rozliczalności działań i decyzji dotyczących strefy euro;
- H. mając na uwadze, że zgodnie z art. 10 ust. 2 TFUE Parlament Europejski reprezentuje obywateli Unii, niezależnie od ich przynależności państwowej, zaś Rada reprezentuje obywateli państw członkowskich za pośrednictwem ich rządów krajowych;
- I. mając na uwadze, że należy nasilić dialog polityczny pomiędzy parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim oraz poprawić stosowanie w praktyce tzw. żółtej i pomarańczowej kartki;
- J. mając na uwadze, że metody pracy Rady Europejskiej powinny być bardziej przejrzyste dla Parlamentu Europejskiego, a jej zadania powinny być realizowane w granicach postanowień Traktatu;
- K. mając na uwadze, że aby stworzyć prawdziwy dwuizbowy system prawodawczy,

którego proces decyzyjny byłby demokratyczny i przejrzysty, decyzje Rady powinny być podejmowane przez jedną Radę legislacyjną, zaś pozostałe wyspecjalizowane składy resortowe Rady powinny zostać przekształcone w organy przygotowawcze, na podobieństwo komisji parlamentarnych;

- L. mając na uwadze, że jedność odpowiedzialności i kontroli jest kluczowym warunkiem stabilności każdej konfiguracji instytucjonalnej, w szczególności w odniesieniu do kwestii gospodarczych, budżetowych i walutowych; mając na uwadze, że polityka gospodarcza UE opiera się na daleko posuniętej odpowiedzialności państw członkowskich, w tym na zasadzie wyłączenia wzajemnej pomocy zapisanej w art. 125 TFUE; mając na uwadze, że rozszerzenie uprawnień na szczeblu europejskim wiąże się ze zgodą na ograniczenie suwerenności państw członkowskich;
- M. mając na uwadze, że UE powinna promować jak najwyższy poziom ochrony praw człowieka i podstawowych wolności oraz że należy zagwarantować, iż UE, jej instytucje i państwa członkowskie będą ich przestrzegać i je propagować;
- N. mając na uwadze, że należy wzmocnić rolę wykonawczą Komisji w dziedzinie polityki gospodarczej i budżetowej;
- O. mając na uwadze, że art. 2 Protokołu nr 14 w sprawie Eurogrupy nie przewiduje, że przewodniczący Eurogrupy musi być wybierany spośród jej członków;
- P. mając na uwadze, że dla wzmocnienia legitymacji politycznej Komisji w zakresie wdrażania zasad zarządzania gospodarczego i budżetowego podstawowe znaczenie ma to, aby przewodniczący Komisji był wybierany w drodze jasnej i prawidłowo rozumianej procedury w wyborach europejskich;
- Q. mając na uwadze, że Traktat z Lizbony potwierdził ramy prawne, w których Trybunał Obrachunkowy wspiera odpowiedzialność publiczną i pomaga Parlamentowi i Radzie w kontroli realizacji budżetu UE, przyczyniając się do ochrony interesów finansowych obywateli; mając na uwadze, że art. 318 Traktatu z Lizbony przewiduje dodatkowy dialog między Parlamentem a Komisją oraz powinien pobudzać kulturę wyników w wykonaniu budżetu UE;
- R. mając na uwadze, że instytucje i organy Unii Europejskiej, a mianowicie Komitet Regionów (KR), Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES), a w szczególności Parlament Europejski powinny w codziennej pracy nadzorować poszanowanie zasady pomocniczości w Unii Europejskiej, zarówno w ujęciu horyzontalnym, jak i wertykalnym; mając na uwadze, że instytucje europejskie muszą brać pod uwagę rolę, jaką KR i EKES odgrywają w procesie ustawodawczym, oraz mając na uwadze znaczenie uwzględniania ich opinii;
- S. mając na uwadze, że art. 137 TFUE oraz Protokół nr 14 ustanawiają Eurogrupę jako organ nieformalny;
- T. mając na uwadze, że nowe zadania powierzone Eurogrupie w rozporządzeniach nazywanych sześciopakiem i dwupakiem, a także skład osobowy Eurogrupy oraz Rady Zarządzającej Europejskim Mechanizmem Stabilności (EMS), jak również osoby przewodniczącego Eurogrupy i przewodniczącego Rady Zarządzającej EMS, w

rzeczywistości przyznają Eurogrupie zasadniczą rolę w zarządzaniu gospodarczym strefą euro;

- U. mając na uwadze, że zbyt rzadko stosuje się obecnie procedurę dotyczącą nadmiernego zakłócenia równowagi makroekonomicznej; mając na uwadze, że gdyby w pełni wykorzystano jej potencjał, procedura ta mogłaby przyczynić się do korygowania zakłóceń równowagi na wczesnym etapie, zapewniać dokładny obraz sytuacji w każdym z państw członkowskich i w całej Unii, zapobiegać kryzysom i przyczynić się do poprawy konkurencyjności; mając na uwadze, że potrzebna jest większa zbieżność strukturalna pomiędzy członkami, która pomoże w osiągnięciu zrównoważonego wzrostu oraz spójności społecznej; mając w związku z tym na uwadze, że sprawą pilną jest realizacja unii gospodarczej i walutowej (UGW), a także próba sprawienia, by jej struktura instytucjonalna stała się bardziej zasadna i zgodna z zasadami rozliczalności demokratycznej;
- V. mając na uwadze, że struktura instytucjonalna UGW powinna zostać przekształcona w skuteczną i demokratyczną formę rządu, w której Parlament i Rada byłyby równoprawnymi współustawodawcami, Komisja spełniałaby funkcje władzy wykonawczej, parlamenty narodowe lepiej sprawowałyby funkcje kontrolne w stosunku do działań rządów krajowych na szczeblu europejskim, Parlament Europejski sprawowałby kontrolę nad unijnym procesem decyzyjnym, a Trybunał Sprawiedliwości sprawowałby ściślejszą kontrolę sądową nad decyzjami dotyczącymi UGW;
- W. mając na uwadze, że Unia potrzebuje efektywniejszego stosowania i egzekwowania obecnych ram polityki gospodarczej, a także przyjęcia nowych przepisów dotyczących tej polityki oraz kluczowych reform strukturalnych w dziedzinie konkurencyjności, wzrostu i spójności społecznej;
- X. mając na uwadze, że należy uprościć europejski semestr i sprawić, by stał się bardziej ukierunkowany i demokratyczny przez rozszerzenie kontroli Parlamentu nad nim, a także przez nadanie mu znaczniejszej roli w trakcie różnych tur negocjacji;
- Y. mając na uwadze, że Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) zrównał uprawnienia Parlamentu i Rady, jeżeli chodzi o procedurę opracowywania budżetu rocznego; mając na uwadze, że w sprawach budżetowych Traktat z Lizbony stosuje się tylko częściowo, w szczególności ze względu na brak rzeczywistych zasobów własnych;
- Z. mając na uwadze, że potrzebna jest większa racjonalizacja budżetu Unii, jej dochody powinny pochodzić z rzeczywistych zasobów własnych, a nie głównie z wpływów opartych na dochodzie narodowym brutto państw członkowskich, zaś przyjmowanie wieloletnich ram finansowych (WRF) mogłoby, w ramach traktatów, odbywać się w drodze głosowania większością kwalifikowaną, nie zaś jednomyślnie;
- AA. mając na uwadze, że zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012 zasada uniwersalności budżetu nie uniemożliwia grupie państw członkowskich przekazania wkładu finansowego do budżetu UE lub określonych dochodów na poczet konkretnej pozycji wydatków, co ma już miejsce na przykład w przypadku reaktora wysokostrumieniowego na mocy decyzji 2012/709/Euratom;

- AB. mając na uwadze, że dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012 nie stanowią, zgodnie z motywem 8 rozporządzenia nr 1311/2013 określającego wieloletnie ramy finansowe, części WRF, a zatem nie obejmują ich pułapy ustalone dla WRF;
- AC. mając na uwadze, że system zasobów własnych nie uniemożliwia wykorzystywania zasobów własnych finansowanych tylko przez podgrupę państw członkowskich;
- AD. mając na uwadze, że Unia powinna posiadać większe zdolności inwestycyjne przez zapewnienie optymalnego wykorzystania funduszy strukturalnych oraz Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, a także rozszerzenie zdolności Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego oraz Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych;
- AE. mając na uwadze, że rozważa się stworzenie w strefie euro mechanizmu zdolności fiskalnej oraz że należy określić jego kształt, finansowanie, warunki interwencji i warunki włączania do budżetu Unii;
- AF. mając na uwadze, że powinno się w jeszcze większym stopniu wykorzystać potencjał wzrostu rynku wewnętrznego w dziedzinie usług, jednolitego rynku cyfrowego, unii energetycznej, unii bankowej oraz unii rynków kapitałowych;
- AG. mając na uwadze, że zgodnie z traktatami Unia walczy z marginalizacją społeczną i dyskryminacją oraz wspiera sprawiedliwość społeczną i ochronę socjalną, równouprawnienie płci, a także solidarność między pokoleniami;
- AH. mając na uwadze, że wzmocnieniu jednolitego rynku musi towarzyszyć większa koordynacja polityki fiskalnej;
- AI. mając na uwadze, że należy zagwarantować i utrzymać swobodny przepływ pracowników i ich prawa dzięki pełnemu wykorzystaniu potencjału Traktatu z Lizbony;
- AJ. mając na uwadze, że ustawodawca unijny może przyjąć środki w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, które są niezbędne, aby pracownicy mogli korzystać z prawa do swobodnego przemieszczania się wynikającego z art. 48 TFUE; mając na uwadze, że może on przyjmować środki służące ochronie praw socjalnych pracowników niezależnie od korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się wynikającego z art. 153 TFUE;
- AK. mając na uwadze, że na podstawie art. 153 ust. 1 lit. a)–i) TFUE ustawodawca unijny może przyjąć minimalne środki harmonizacji w obszarze polityki społecznej; mając na uwadze, że takie prawodawstwo nie może mieć wpływu na prawo państw członkowskich do określania podstawowych zasad działania ich systemów zabezpieczenia społecznego; mając na uwadze, że takie prawodawstwo nie może mieć istotnego wpływu na równowagę finansową krajowych systemów zabezpieczenia społecznego; mając na uwadze, że wspomniane ograniczenia harmonizacji polityki społecznej nadal pozostawiają ustawodawcy Unii pewną niewykorzystaną swobodę przyjmowania środków w obszarze polityki społecznej;
- AL. mając na uwadze, że nadal nie wprowadzono w życie zapisanej w art. 157 TFUE zasady

równości wynagrodzenia dla mężczyzn i kobiet wykonujących taką samą pracę lub pracę takiej samej wartości;

- AM. mając na uwadze niedociągnięcia pod względem funkcjonowania i wdrażania instrumentu europejskiej inicjatywy obywatelskiej oraz potrzebę usprawnienia go w celu zapewnienia, że będzie skutecznie funkcjonował i będzie prawdziwym instrumentem demokracji uczestniczącej i aktywności obywatelskiej;
- AN. mając na uwadze, że swoboda przemieszczania się, zwłaszcza w przypadku pracowników, stanowi prawo zapisane w traktatach (art. 45 TFUE) i podstawową siłę napędową realizacji jednolitego rynku;
- AO. mając na uwadze, że Unia musi poprawić skuteczność, spójność i rozliczalność wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), co można osiągnąć, wykorzystując aktualne postanowienia Traktatu w celu przejścia z głosowania na zasadzie jednomyślności na głosowanie kwalifikowaną większością głosów w większej liczbie dziedzin polityki zagranicznej, a także wdrażając w razie potrzeby przepisy dotyczące elastyczności i wzmocnionej współpracy;
- AP. mając na uwadze, że niedawne wyzwania w dziedzinie bezpieczeństwa, w tym w bezpośrednim sąsiedztwie granic UE, dowiodły potrzeby stopniowego dążenia do stworzenia wspólnej polityki obronnej, a docelowo, wspólnej obrony; mając na uwadze, że Traktat zawiera już wyraźne postanowienia w tym względzie, mianowicie w art. 41, 42, 44 i 46 TUE;
- AQ. mając na uwadze, że w interesie Unii należy zapewnić zewnętrzną reprezentację tam, gdzie wchodzi w grę jej wyłączne kompetencje oraz kompetencje dzielone, które Unia już wykonywała; mając na uwadze, że w obszarach, w których Unia nie wykonywała jeszcze kompetencji dzielonych, państwa członkowskie mają obowiązek lojalnie współpracować z Unią oraz wstrzymać się od podejmowania jakichkolwiek środków mogących naruszać interesy Unii;
- AR. mając na uwadze potrzebę skoordynowanego i zorganizowanego stanowiska Unii i państw członkowskich w organizacjach międzynarodowych i na forach międzynarodowych, wzmacniającego wpływ Unii i jej państw członkowskich w tych organizacjach i na tych forach;
- AS. mając na uwadze, że podejmowanie zobowiązań międzynarodowych przez Unię lub przez państwa członkowskie nie może sprowadzać roli parlamentów narodowych i Parlamentu Europejskiego do czystej formalności;
- AT. mając na uwadze, że kryzys uchodźczy dowiódł zapotrzebowania na wspólną politykę azylową i imigracyjną, która powinna również zapewnić sprawiedliwe rozdzielanie osób ubiegających się o azyl pomiędzy wszystkie państwa UE;
- AU. mając na uwadze, że porozumienie podpisane przez głowy państw i szefów rządów przewiduje prawo do dalszego pogłębienia UGW i że tylko Zjednoczone Królestwo jest zwolnione z dalszej integracji politycznej, z zastrzeżeniem Traktatu z Lizbony i obowiązków oraz praw państw członkowskich i instytucji, w tym pełnych uprawnień ustawodawczych Parlamentu Europejskiego na podstawie wniosku Komisji po

wynikach referendum;

- AV. mając na uwadze, że dyskryminacja z różnych względów, takich jak płeć, rasa, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religia lub przekonania, polityczne lub inne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek, tożsamość płciowa lub orientacja seksualna jest nadal problemem w każdym państwie członkowskim;
- AW. mając na uwadze, że niedawne kryzysy dowiodły, iż zbliżanie do siebie przepisów prawnych nie wystarczy, by zapewnić funkcjonowanie rynku wewnętrznego lub przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, ponieważ utrzymują się różnice we wdrażaniu zharmonizowanych przepisów prawnych;
- AX. mając na uwadze, że ustawodawca unijny nie może dać agencjom Unii swobody decyzyjnej wymagającej dokonywania wyborów politycznych;
- AY. mając na uwadze, że ustawodawca unijny musi zagwarantować wystarczającą kontrolę polityczną nad decyzjami i działaniami agencji Unii;
- AZ. mając na uwadze, że nieprzestrzeganie przez państwa członkowskie porozumień przyjętych na szczytach europejskich i na posiedzeniach Rady poważnie podważa wiarygodność instytucji europejskich, w związku z czym należy skuteczniej dopilnować realizacji tych porozumień;
1. zwraca uwagę, że Unia Europejska oraz jej państwa członkowskie borykają się z niemającymi precedensu wyzwaniami, takimi jak kryzys uchodźczy, wyzwania na polu polityki zagranicznej w bliskim sąsiedztwie, walka z terroryzmem, a także globalizacja, zmiana klimatu, rozwój demograficzny, bezrobocie, przyczyny i konsekwencje kryzysu finansowego i zadłużeniowego, brak konkurencyjności oraz jej konsekwencje społeczne w wielu państwach członkowskich oraz potrzeba wzmocnienia rynku wewnętrznego UE, które wymagają bardziej zadowalającego rozwiązania;
 2. podkreśla, że poszczególne państwa członkowskie nie mogą zmagać się z tymi wyzwaniami same, ale potrzebują zbiorowej reakcji ze strony Unii w oparciu o zasadę wielopoziomowego sprawowania rządów;
 3. przypomina, że rynek wewnętrzny ułatwiający swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału stanowi kamień węgielny UE; przypomina także, że wyjątki od zasad rynku wewnętrznego skutkują zakłóceniami konkurencji w Unii i mają destruktywny wpływ na równe warunki działania;
 4. podkreśla, że Unia musi odzyskać stracone zaufanie obywateli przez zwiększenie przejrzystości swego procesu decyzyjnego oraz rozliczalności swych instytucji, agencji i organów nieformalnych (takich jak Eurogrupa), jak również przez wzmocnienie współpracy między instytucjami i poprawę zdolności do podejmowania działań;
 5. zwraca uwagę, że nie wykorzystano jeszcze w pełni wszystkich postanowień Traktatu z Lizbony, choć zawierają one pewne ważne narzędzia, które mogłyby być wykorzystane, aby zapobiec pewnym kryzysom w obliczu których stoi teraz Unia, lub zmagać się z aktualnymi wyzwaniami bez konieczności przeprowadzania zmiany Traktatu w krótkiej

perspektywie czasowej;

6. podkreśla, że metoda wspólnotowa jest najlepiej dostosowana do funkcjonowania Unii i pod wieloma względami przewyższa metodę międzyrządową, jako że jest to jedyna metoda umożliwiająca większą przejrzystość, skuteczność, głosowanie większością kwalifikowaną w Radzie, równe prawa współustawodawcze Parlamentu i Rady, a także zapobieganie rozproszeniu odpowiedzialności instytucjonalnej i rozwoju konkurujących ze sobą instytucji;
7. jest zdania, że rozwiązania międzyrządowe powinny być jedynie ostatecznością i powinny być obwarowane surowymi warunkami, takimi jak w szczególności przestrzeganie prawa unijnego, realizacja celu pogłębiania integracji europejskiej oraz otwarcie na przystępowanie nieuczestniczących państw członkowskich, uważa również, że rozwiązania te powinny zostać jak najszybciej zastąpione procedurami unijnymi, nawet w dziedzinach, w których nie wszystkie państwa członkowskie spełniają warunki uczestnictwa, aby umożliwić Unii realizowanie jej zadań w jednolitych ramach instytucjonalnych; w tym kontekście sprzeciwia się tworzeniu nowych instytucji poza ramami unijnymi i nadal dąży do włączenia do prawa unijnego EMS, pod warunkiem zapewnienia w Parlamencie Europejskim odpowiedniej kontroli, a także odnośnych przepisów paktu fiskalnego, co przewidziano w samym Traktacie o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej, w oparciu o ocenę doświadczeń z wdrażania go;
8. podkreśla, że bezpośrednio wybierany Parlament Europejski odgrywa zasadniczą rolę w gwarantowaniu legalności Unii i sprawia, że unijny system decyzyjny jest rozliczalny przed obywatelami przez zapewnienie odpowiedniej kontroli parlamentarnej nad władzą wykonawczą na szczeblu unijnym, a także przez procedurę współdecyzji, której zakres stosowania należy poszerzyć;
9. przypomina, że Parlament Europejski jest parlamentem całej Unii i uważa, że należy zapewnić właściwą rozliczalność demokratyczną nawet w tych dziedzinach, w których nie uczestniczą wszystkie państwa członkowskie, m.in. w działaniach i decyzjach dotyczących strefy euro;
10. uważa, że należy zintensyfikować dialog polityczny pomiędzy parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim, a także nadać mu większe znaczenie i głębszą treść, nie wykraczając jednak poza granice odnośnych uprawnień konstytucjonalnych poszczególnych parlamentów; zwraca w związku z tym uwagę, że parlamenty narodowe mogą najskuteczniej zlecać swym rządów działania w sprawach europejskich i kontrolować je na szczeblu krajowym, zaś Parlament Europejski powinien zapewniać rozliczalność demokratyczną oraz legalność europejskiej władzy wykonawczej;
11. uważa, że zasadnicze znaczenie ma wzmocnienie przejrzystości i otwarcia instytucjonalnego w UE, a także sposób informowania o podejmowaniu decyzji politycznych w UE; apeluje o zintensyfikowanie działań na rzecz przeglądu rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji oraz dyrektywy 93/109/WE ustanawiającej szczegółowe warunki wykonywania prawa do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w

państwie członkowskim, którego nie są obywatelami;

12. przypomina, że istnieje możliwość wzmocnienia uprawnień śledczych Parlamentu i europejskiej inicjatywy obywatelskiej za pomocą unijnego prawa wtórnego i ponawia wezwanie do Komisji, aby zaproponowała przegląd rozporządzenia w sprawie tej inicjatywy;
13. uważa za konieczne, by Komisja – uwzględniając sprawozdanie z własnej inicjatywy z dnia 28 października 2015 r. – dokonała reformy europejskiej inicjatywy obywatelskiej jako funkcjonującego narzędzia zaangażowania demokratycznego; apeluje do Komisji między innymi o szerzenie wiedzy na ten temat w społeczeństwie oraz o priorytetowe traktowanie tej inicjatywy; domaga się, by oprogramowanie do internetowego zbierania podpisów było bardziej przyjazne dla użytkownika i bardziej dostępne dla osób niepełnosprawnych; apeluje o zapewnienie stosownych i kompleksowych wytycznych prawnych i praktycznych; apeluje o rozważenie utworzenia specjalnego biura ds. europejskiej inicjatywy obywatelskiej w swoich przedstawicielstwach w każdym państwie członkowskim; domaga się szczegółowego wyjaśnienia powodów odrzucania europejskiej inicjatywy obywatelskiej oraz zbadania sposobów przekazywania bardziej stosownym organom tych propozycji zgłaszanych w ramach tej inicjatywy, które mogą nie wchodzić w zakres kompetencji Komisji;
14. jest zdania, że wolontariat europejski jest integralnym elementem budowania obywatelstwa europejskiego i w związku z tym zaleca Komisji zbadanie, w jaki sposób można ułatwić młodym ludziom uczestnictwo w tym wolontariacie;

Struktura instytucjonalna, demokracja i rozliczalność

Parlamenty

15. domaga się zagwarantowania, konsolidacji i wzmocnienia uprawnień ustawodawczych i prawa do kontroli posiadanych przez Parlament Europejski, w tym w drodze porozumień międzyinstytucjonalnych, oraz zastosowania przez Komisję odpowiedniej podstawy prawnej;
16. uważa, że Parlament Europejski powinien dokonać reformy swych metod pracy, aby poradzić sobie ze stojącymi przed nim wyzwaniem, wzmacniając wykorzystanie swych uprawnień do kontroli politycznej nad Komisją, w tym w stosunku do wdrażania i stosowania unijnego dorobku prawnego w państwach członkowskich, ograniczając porozumienia osiągnięte w pierwszym czytaniu do wyjątkowo pilnych przypadków, w których podjęto przemyślaną i jasną decyzję, oraz – w tych przypadkach – do poprawy przejrzystości procedury prowadzącej do przyjęcia takich porozumień; przypomina również w tym kontekście propozycje Parlamentu dotyczące dalszej harmonizacji procedury wyborczej zawarte w jego rezolucji z dnia 11 listopada 2015 r. w sprawie reformy prawa wyborczego Unii Europejskiej;
17. wyraża zamiar szerszego wykorzystania sprawozdań z własnej inicjatywy w kwestiach ustawodawczych na podstawie art. 225 TFUE;
18. uważa, że Parlament powinien utworzyć w swojej siedzibie głównej oraz we wszystkich delegaturach w państwach członkowskich biura podawcze pozwalające obywatelom na

osobiste przekazywanie dokumentów – za poświadczeniem treści;

19. jest zdania, że należy utworzyć papierowy lub elektroniczny Dziennik Urzędowy Parlamentu Europejskiego w celu uwierzytelniania wszystkich rezolucji i sprawozdań przyjętych przez tę instytucję;
20. w stosownych przypadkach zachęca do dialogu politycznego z parlamentami narodowymi w sprawie treści wniosków ustawodawczych; podkreśla jednak, że decyzje muszą być podejmowane na szczeblu uprawnień konstytucyjnych oraz że jasno zdefiniowano odnośne uprawnienia decyzyjne parlamentów narodowych oraz Parlamentu Europejskiego, tak że te pierwsze muszą wypełniać funkcję europejską w oparciu o swe konstytucje, w szczególności w drodze kontroli nad rządami krajowymi będącymi członkami Rady Europejskiej i Rady, na którym to poziomie mogą one najskuteczniej wywierać bezpośredni wpływ na treść europejskiego procesu ustawodawczego i kontrolować go; dlatego też sprzeciwia się tworzeniu nowych wspólnych organów parlamentarnych posiadających uprawnienia decyzyjne;
21. podkreśla znaczenie współpracy pomiędzy Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi w ramach wspólnych organów takich jak Konferencja Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów Unii Europejskiej (COSAC), Międzyparlamentarna Konferencja ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz w ramach art. 13 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej w oparciu o zasady porozumienia, wymiany informacji i zasięgania opinii w celu skuteczniejszego kontrolowania odnośnych organów administracji; wzywa Komisję Europejską i Radę do uczestnictwa w posiedzeniach międzyparlamentarnych na wysokim szczeblu; podkreśla potrzebę aktywniejszej współpracy pomiędzy komisjami Parlamentu Europejskiego a ich krajowymi odpowiednikami w tych wspólnych organach przez wzmocnienie spójności, przejrzystości oraz wzajemnej wymiany informacji;
22. zachęca do wymiany wzorcowych praktyk w zakresie kontroli parlamentarnej pomiędzy parlamentami narodowymi, np. odbywanie regularnych debat pomiędzy odnośnymi ministrami a wyspecjalizowanymi komisjami w parlamentach narodowych przed spotkaniami w Radzie i po nich, a także z członkami Komisji Europejskiej w odpowiednich ramach czasowych, jak również spotkania z parlamentami narodowymi w celu wymiany doświadczeń z posłami do PE; zachęca do wprowadzenia programów wymiany urzędników pracujących w instytucjach i grupach politycznych między administracjami Parlamentu Europejskiego a administracjami parlamentów narodowych;
23. uważa, że należy zapobiegać zbyt rygorystycznej transpozycji prawodawstwa unijnego przez państwa członkowskie i że parlamenty narodowe mają kluczową rolę do odegrania w tej kwestii;

Rada Europejska

24. ubolewa, że Rada, nie stosując głosowania kwalifikowaną większością głosów, zbyt często kieruje kwestie ustawodawcze do Rady Europejskiej; uważa, że praktyka Rady Europejskiej polegająca na przekazywaniu zadań Radzie wykracza poza rolę w zakresie wydawania wytycznych strategicznych przypisaną jej w traktatach, a co za tym idzie, wykracza poza literę i ducha traktatów opisane w art. 15 ust. 1 TUE, który stanowi, że

Rada Europejska wyznacza dla Unii ogólne kierunki i priorytety polityczne, jednak nie pełni funkcji ustawodawczej; uważa, że należy poprawić stosunki robocze między Radą Europejską a Parlamentem;

25. przypomina, że przewodniczący Komisji będzie wybierany przez Parlament Europejski na wniosek Rady Europejskiej, przy uwzględnieniu wyborów do Parlamentu Europejskiego i po przeprowadzeniu odpowiednich konsultacji, w związku z czym, podobnie jak w 2014 r., europejskie partie polityczne będą musiały wysunąć głównych kandydatów, aby zapewnić obywatelom kandydatów do wyboru na przewodniczącego Komisji Europejskiej; z zadowoleniem przyjmuje propozycję przewodniczącego Komisji dotyczącą zmiany porozumienia ramowego w sprawie stosunków pomiędzy Parlamentem Europejskim a Komisją Europejską, jeżeli chodzi o kandydowanie komisarzy w wyborach do Parlamentu Europejskiego;
26. przypomina ponadto, że choć nie leży to w interesie Parlamentu Europejskiego, możliwe jest połączenie funkcji przewodniczącego Rady Europejskiej z funkcją przewodniczącego Komisji;
27. wzywa Radę Europejską do częstszego stosowania tzw. klauzuli pomostowej (art. 48 ust. 7 TUE) upoważniającej Radę do zastępowania głosowania na zasadzie jednomyślności głosowaniem kwalifikowaną większością głosów w dziedzinach polityki, w których traktaty wymagają obecnie jednomyślności;
28. apeluje do przewodniczącego Parlamentu Europejskiego o wcześniejsze informowanie Konferencji Przewodniczących o poglądach, jakie zamierza przedstawić w przemówieniu przed Radą Europejską;

Rada

29. proponuje przekształcenie Rady w prawdziwą izbę ustawodawczą w drodze zredukowania liczby składów resortowych Rady za pomocą decyzji Rady Europejskiej, dzięki czemu powstałby prawdziwy dwuizbowy system ustawodawczy, w którego skład wchodziłyby Rada i Parlament, zaś Komisja pełniłaby rolę władzy wykonawczej; sugeruje wykorzystanie aktualnych ustawodawczych składów resortowych Rady jako organów przygotowawczych na potrzeby jednego publicznego posiedzenia Rady ustawodawczej, na wzór komisji Parlamentu Europejskiego;
30. podkreśla znaczenie zagwarantowania ogólnej przejrzystości procesu decyzyjnego Rady w dziedzinie prawodawstwa, przy jednoczesnym usprawnieniu wymiany dokumentów i informacji między Parlamentem a Radą, a także umożliwieniu przedstawicielom Parlamentu wstępu na posiedzenia Rady i jej organów dotyczące kwestii ustawodawczych w charakterze obserwatorów;
31. uważa, że możliwe jest połączenie stanowiska przewodniczącego Eurogrupy ze stanowiskiem komisarza ds. spraw gospodarczych i finansowych i w tym przypadku proponuje, by przewodniczący Komisji powołał tego komisarza na wiceprzewodniczącego Komisji; jest zdania, że komisarz ds. gospodarczych i finansowych, który powinien dysponować wszelkimi niezbędnymi środkami i zdolnościami do stosowania i egzekwowania obowiązujących ram zarządzania gospodarką, na wzór uprawnień komisarza ds. konkurencji, mógłby nazywać się

unijnym ministrem finansów po stworzeniu mechanizmu zdolności fiskalnej oraz Europejskiego Funduszu Walutowego;

32. wskazuje na potrzebę zmodyfikowania umowy ramowej między Parlamentem Europejskim a Komisją Europejską w celu uwzględnienia w niej zobowiązania przewodniczącego Komisji do korzystania z przysługującego mu prawa do żądania rezygnacji ministra finansów UE na mocy art. 17 ust. 6 TUE, jeżeli tak postanowi Parlament Europejski większością głosów wszystkich swych posłów;
33. domaga się, by w ramach aktualnego Traktatu przewodniczącego i członków Eurogrupy objęto właściwymi mechanizmami rozliczalności demokratycznej przed Parlamentem Europejskim, a mianowicie by jej przewodniczący odpowiadał na pytania parlamentarne; domaga się ponadto przyjęcia regulaminu wewnętrznego i publikowania wyników prac;
34. wzywa Radę, by przeszła całkowicie na głosowanie kwalifikowaną większością głosów we wszystkich przypadkach, w których jest to możliwe zgodnie z traktatami, oraz by porzuciła praktykę przerzucania spornych kwestii ustawodawczych na Radę Europejską, jako że jest to sprzeczne z literą i duchem Traktatu, zgodnie z którym Rada Europejska może podejmować decyzje jedynie jednogłośnie i powinna czynić tak wyłącznie w odniesieniu do szeroko rozumianych celów politycznych, nie zaś ustawodawstwa;
35. jest zdeterminowany w pełni wdrożyć postanowienia Traktatu dotyczące wzmocnionej współpracy, zobowiązując się nie udzielać zgody na żadne nowe propozycje wzmocnionej współpracy, chyba że uczestniczące państwa członkowskie zobowiążą się uruchomić specjalną klauzulę pomostową, zapisaną w art. 333 TFUE, umożliwiającą przejście z jednomyślności na głosowanie kwalifikowaną większością głosów oraz przejście ze specjalnej do zwykłej procedury ustawodawczej;
36. podkreśla znaczenie pełnego wykorzystania potencjału procedury wzmocnionej współpracy, o której mowa w art. 20 TUE, szczególnie jeśli chodzi o współpracę między członkami strefy euro, aby państwa członkowskie pragnące nawiązać wzmocnioną współpracę w ramach kompetencji niewyłącznych Unii mogły, dzięki temu mechanizmowi, przyczyniać się do osiągnięcia celów Unii i wzmacniać proces własnej integracji w granicach przewidzianych w art. 326–334 TFUE i zgodnie z określonymi w nich warunkami;

Komisja

37. pragnie wzmocnić rolę Parlamentu podczas wyboru przewodniczącego Komisji przez zintensyfikowanie formalnych konsultacji między europejskimi partiami politycznymi a przewodniczącym Rady Europejskiej, o czym jest mowa w deklaracji nr 11 załączonej do aktu końcowego konferencji międzyrządowej, która przyjęła Traktat z Lizbony, aby sprawić, by Rada Europejska w pełni uwzględniała wyniki wyborów, przedstawiając kandydata, którego ma nominować Parlament Europejski, jak miało to miejsce w wyborach europejskich w 2014 r.;
38. ponownie zauważa, że konieczne jest, aby wszystkie wnioski Komisji były w pełni uzasadnione oraz aby towarzyszyła im szczegółowa ocena skutków, w tym w zakresie

praw człowieka;

39. jest zdania, że niezależność przewodniczącego Komisji mogłaby wzrosnąć, gdyby każde państwo członkowskie wyznaczało co najmniej trzech kandydatów, obojga płci, którzy mogliby zostać uwzględnieni przez wybranego przewodniczącego / wybraną przewodniczącą Komisji przy obsadzaniu stanowisk w Komisji;
40. nalega na zapewnienie lepszej koordynacji i reprezentacji UE/ strefy euro w Międzynarodowym Funduszu Walutowym, Banku Światowym oraz innych międzynarodowych instytucjach finansowych, a także zwraca uwagę, że art. 138 ust. 2 TFUE stanowi podstawę prawną dla przyjęcia środków gwarantujących jednolitą reprezentację UE/ strefy euro w międzynarodowych instytucjach finansowych oraz na konferencjach międzynarodowych;
41. wzywa do nawiązania sformalizowanego i regularnego dialogu w Parlamencie Europejskim dotyczącego zewnętrznej reprezentacji Unii;
42. przypomina, że Komisja, państwa członkowskie, Parlament i Rada muszą – w ramach swych uprawnień – umożliwiać zapewnianie skuteczniejszego stosowania i wdrażania prawa Unii Europejskiej i Karty praw podstawowych Unii Europejskiej;

Europejski Trybunał Obrachunkowy

43. uznaje kluczową rolę Trybunału Obrachunkowego w zapewnianiu efektywniejszego i bardziej inteligentnego wydatkowania funduszy europejskich; przypomina, że oprócz wypełniania ważnego obowiązku polegającego na udzielaniu informacji na temat wiarygodności rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw, Trybunał Obrachunkowy odgrywa kluczową rolę w udzielaniu Parlamentowi informacji niezbędnych do realizacji spoczywającego na nim zadania i mandatu do demokratycznej kontroli nad budżetem unijnym, a także w dostarczaniu informacji na temat rezultatów realizacji działań i strategii politycznych finansowanych przez Unię, w celu poprawy ich opłacalności, wydajności i skuteczności; zaleca w związku z tym wzmocnienie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego; oczekuje, że Trybunał Obrachunkowy będzie nadal stać na straży niezależności, rzetelności, bezstronności i profesjonalizmu, budując jednocześnie ścisłą współpracę z zainteresowanymi podmiotami;
44. uważa, że ciągły brak współpracy ze strony Rady uniemożliwia Parlamentowi podejmowanie świadomej decyzji w sprawie udzielenia absolutorium, co w rezultacie wywiera trwały, negatywny wpływ na wiarygodność instytucji UE w oczach obywateli oraz przejrzystość w korzystaniu z funduszy unijnych; jest zdania, że brak współpracy wpływa także ujemnie na funkcjonowanie instytucji, dyskredytując procedurę kontroli politycznej nad zarządzaniem budżetem, przewidzianą w traktatach;
45. podkreśla, że skład Trybunału Obrachunkowego i procedura powoływania jego członków zostały określone w art. 285 i 286 TFUE; uważa, że Parlament i Rada powinny mieć równe uprawnienia w zakresie powoływania członków Trybunału Obrachunkowego w celu zapewnienia legitymacji demokratycznej, przejrzystości i całkowitej niezależności tych członków; wzywa Radę do poszanowania decyzji podjętych przez Parlament w następstwie przesłuchań kandydatów zgłoszonych na

stanowiska członków Trybunału Obrachunkowego;

Komitet Regionów i Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny

46. wzywa Parlament Europejski, Radę i Komisję do wypracowania efektywniejszych form współpracy z KR oraz EKES, w tym na wstępnym etapie procesu ustawodawczego w trakcie przeprowadzania ocen wpływu w celu zapewnienia, że ich opinie i oceny będą uwzględniane w całym procesie ustawodawczym;

Agencje

47. podkreśla, że nadanie agencjom Unii jakichkolwiek uprawnień wykonawczych wymaga dostatecznego poziomu kontroli nad decyzjami i działaniami agencji Unii ze strony ustawodawcy unijnego; przypomina, że skuteczny nadzór obejmuje m.in. powoływanie i odwoływanie kierownictwa agencji Unii, zasiadanie w radzie nadzorczej agencji Unii, prawo weta w stosunku do niektórych decyzji agencji Unii, obowiązki informacyjne i zasady przejrzystości, a także uprawnienia budżetowe w odniesieniu do budżetu agencji Unii;
48. bierze pod uwagę przyjęcie rozporządzenia ramowego dotyczącego agencji Unii, które mogą korzystać z uprawnień wykonawczych, obejmującego wymagany mechanizm kontroli politycznej ze strony ustawodawcy unijnego oraz uwzględniającego m.in. prawo Parlamentu Europejskiego do powoływania i odwoływania kierownictwa agencji Unii, zasiadania w radzie nadzorczej agencji Unii, prawa weta w stosunku do niektórych decyzji agencji Unii, obowiązki informacyjne i zasady przejrzystości, a także uprawnienia budżetowe w odniesieniu do budżetu agencji Unii;

Przestrzeganie zasady pomocniczości i proporcjonalności

49. podkreśla znaczenie zasady pomocniczości określonej w art. 5 TUE, która jest wiążąca dla wszystkich instytucji i organów Unii, a także instrumentów, o których mowa w protokole nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności; przypomina w tym kontekście odnośne role przypisane parlamentom narodowym i Komitetowi Regionów; sugeruje elastyczność, jeżeli chodzi o termin przekazywania projektów aktów ustawodawczych zapisanych w protokole oraz wzywa Komisję do poprawy jakości odpowiedzi na uzasadnione opinie;
50. przypomina parlamentom narodowym o kluczowej roli, jaką odgrywają w nadzorowaniu stosowania zasady pomocniczości; jest zdania, że formalne zdolności parlamentów narodowych do przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności oferują szerokie możliwości w tym względzie, jednak konieczne jest nasilenie praktycznej współpracy pomiędzy parlamentami narodowymi, m.in. aby umożliwić im – w ramach bliskiej współpracy pomiędzy nimi – osiągnięcie kworum wymaganego w art. 7 ust. 3 protokołu w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności w przypadku zarzutu naruszenia;
51. podkreśla znaczenie art. 9 TFUE dla dopilnowania, by uwzględniano konsekwencje społeczne środków prawnych i politycznych UE;

Rozszerzenie i pogłębienie unii gospodarczej i walutowej

52. przypomina, że dalszy rozwój UGW musi opierać się na obowiązującym prawodawstwie i jego wdrażaniu, a także musi wiązać się z pogłębianiem wymiaru społecznego;
53. domaga się dalszych reform instytucjonalnych, aby zapewnić UGW skuteczny i demokratyczny rząd gospodarczy charakteryzujący się większą efektywnością, zintegrowany z ramami instytucjonalnymi Unii, w którym Komisja pełniłaby funkcje wykonawcze, a Parlament i Rada byłyby współustawodawcami;

Nowy akt prawny dotyczący polityki gospodarczej

54. przypomina swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie problemów konstytucyjnych związanych z wielopoziomowym sprawowaniem rządów w Unii Europejskiej¹, w której poruszono kwestię kodeksu konwergencji przyjmowanego w oparciu o zwykłą procedurę ustawodawczą z myślą o stworzeniu bardziej skutecznych ram koordynacji polityki gospodarczej (zawierających pozostającą do określenia liczbę kryteriów konwergencji), który to kodeks byłby otwarty dla wszystkich państw członkowskich i wspieranego przez mechanizm oparty na zachętach;
55. jest zdania, że należy wskazać ograniczoną liczbę najważniejszych obszarów wymagających reform strukturalnych, które poprawiłyby konkurencyjność, zwiększyły potencjał wzrostu, rzeczywistą konwergencję gospodarczą oraz spójność społeczną przez okres pięciu lat, aby wzmocnić europejską społeczną gospodarkę rynkową, zgodnie z zapisem art. 3 ust. 3 TUE;
56. podkreśla, jak ważne jest wprowadzenie jasnego podziału uprawnień między instytucjami UE a państwami członkowskimi, co zwiększyłoby odpowiedzialność państw członkowskich za programy wykonawcze oraz rolę parlamentów narodowych w tych programach;
57. domaga się lepszego wykorzystywania instrumentów dostępnych w związku z art. 136 TFUE, aby ułatwić przyjęcie i wdrożenie nowych środków w strefie euro;
58. apeluje o utworzenie ram procedury uporządkowanego ogłaszania niewypłacalności przez dane państwo, aby zapewnić zgodność art. 125 TFUE z istniejącymi instrumentami stabilizacji, takimi jak EMS;

Uproszczony, bardziej ukierunkowany i bardziej demokratyczny proces europejskiego semestru

59. zwraca uwagę, że potrzeba jest mniej, ale za to bardziej ukierunkowanych zaleceń dla poszczególnych krajów, które powinny opierać się na ramach politycznych określonych w kodeksie konwergencji, rocznej analizie wzrostu gospodarczego i konkretnych propozycjach przedstawianych przez każde państwo członkowskie zgodnie z ich celami w zakresie kluczowych reform, począwszy od szerokiego wachlarza reform strukturalnych wspierających konkurencyjność, rzeczywistą konwergencję gospodarczą oraz spójność społeczną;

¹ P7_TA (2013)0598.

60. podkreśla znaczenie rozwoju demograficznego dla europejskiego semestru oraz wzywa do uwzględniania tego wskaźnika w większym stopniu;
61. przypomina, że istnieją już mechanizmy dialogu gospodarczego, zwłaszcza dzięki nawiązaniu dialogu gospodarczego w ramach dwóch pakietów ustawodawczych, tzw. sześciopaku i dwupaku; uważa, że jest to skuteczne narzędzie przyznawania Parlamentowi bardziej znaczącej roli podczas negocjacji w ramach europejskiego semestru w celu rozszerzenia dialogu między Parlamentem, Radą, Komisją i Eurogrupą i proponuje sformalizowanie roli kontrolnej Parlamentu w ramach europejskiego semestru w drodze porozumienia międzyinstytucjonalnego; podkreśla, że legitymacja demokratyczna europejskiego semestru może zostać wzmocniona porozumieniem międzyinstytucjonalnym, które powinno umożliwić Parlamentowi i Radzie kształtowanie ogólnych wytycznych w sprawie polityki gospodarczej i wytycznych w sprawie zatrudnienia, zapewniając w ten sposób konkretną i regularną kontrolę parlamentarną tego procesu; podkreśla w związku z tym, że Komisja mogłaby zobowiązać się do przedkładania Parlamentowi Europejskiemu projektów zaleceń w sprawie europejskiego semestru przed ich przyjęciem; uważa ponadto, że nie jest w zasadzie konieczne, by traktować informacje dotyczące negocjacji i monitorowania programów dostosowań makroekonomicznych jako informacje poufne; przyjmuje z jeszcze większym zadowoleniem zaangażowanie parlamentów narodowych na szczeblu krajowym oraz współpracę między parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim w ramach europejskiego semestru, a bardziej ogólnie w ramach zarządzania gospodarczego, np. za pośrednictwem Europejskiego Tygodnia Parlamentarnego i konferencji na mocy art. 13, a także zachęca do tych działań; uważa ponadto, że powinno się zwiększyć zaangażowanie partnerów społecznych w europejski semestr;
62. uważa, że przed wiosennym posiedzeniem Rady Europejskiej należy przeprowadzić ogólną ocenę sytuacji budżetowej i odnośnych perspektyw w UE i całej strefie euro, w poszczególnych państwach członkowskich strefy euro oraz w odniesieniu do wszystkich członków paktu fiskalnego, przy jednoczesnym dopilnowaniu, by zapewnienie zgodności z wymogami zawartymi w tzw. sześciopaku i dwupaku było obowiązkiem poszczególnych państw członkowskich;
63. domaga się włączenia odpowiednich przepisów paktu fiskalnego do ram prawnych UE na podstawie kompleksowej oceny jego wdrażania oraz w zakresie, w jakim nie jest on jeszcze ujęty w obowiązującym prawodawstwie wtórnym;

Rola budżetu UE w UGW

64. podkreśla możliwość przejścia z głosowania na zasadzie jednomyślności do głosowania większością kwalifikowaną podczas przyjmowania rozporządzenia w sprawie wieloletnich ram finansowych (WRF) dzięki zastosowaniu art. 312 ust. 2 TFUE; podkreśla znaczenie powiązania długości kadencji Parlamentu, mandatu Komisji Europejskiej i okresu obowiązywania WRF, który można skrócić do pięciu lat na mocy art. 312 ust. 1 TFUE; apeluje dostosowanie przyszłych WRF do następnej kadencji parlamentarnej; zachęca Radę do poparcia tego wymogu demokratycznego;
65. oczekuje z zainteresowaniem na sprawozdanie Grupy Wysokiego Szczebla ds. Zasobów Własnych; pragnie powrotu do litery i ducha Traktatów oraz zmiany obecnego systemu

opartego na dochodzie narodowym brutto na system oparty na rzeczywistych zasobach własnych budżetu UE i ewentualnie budżetu strefy euro, co do których istnieje szereg pomysłów, takich jak zreformowany podatek od wartości dodanej (VAT), podatek od transakcji finansowych, podatek od emisji dwutlenku węgla, wkład finansowy obliczony w oparciu o wspólną skonsolidowaną podstawę opodatkowania osób prawnych, europejski podatek od majątku czy przychód z innych źródeł, jak np. z systemu handlu uprawnieniami do emisji czy z zysków EBC;

66. przypomina, że zgodnie z art. 24 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 wszystkie wydatki i dochody Unii i Euratomu ujmują się w budżecie ogólnym Unii zgodnie z art. 7 rozporządzenia finansowego;
67. proponuje wprowadzić budżet dla strefy euro z dochodami podchodzącymi z państw członkowskich, które wprowadziły euro, zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012, przeznaczony na wydatki wyłącznie w państwach członkowskich używających tej waluty; uważa, że takie dochody wymagają wprowadzenia nowych zasobów własnych finansowanych przez państwa członkowskie, których walutą jest euro; przypomina, że dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012 nie są objęte zakresem rozporządzenia w sprawie WRF ani pułapami w nim wyznaczonymi;

Większa zdolność inwestycyjna UE

68. apeluje o lepsze wykorzystanie istniejących funduszy strukturalnych z myślą o zwiększeniu konkurencyjności i spójności UE, a także o poprawę zdolności inwestycyjnych UE dzięki wykorzystaniu innowacyjnych podejść, jak np. Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, który obejmuje specjalne instrumenty służące finansowaniu i gwarantowaniu projektów infrastrukturalnych realizowanych w interesie Unii;
69. kładzie nacisk na pełne wdrożenie ram dotyczących dwu- i sześciopaku, a także europejskiego semestru oraz na konieczność rozwiązania w szczególności problemu zakłóceń równowagi makroekonomicznej, a także zagwarantowania długoterminowej kontroli deficytu i wciąż nadzwyczaj wysokich poziomów zadłużenia przez sprzyjającą wzrostowi konsolidację podatkową, poprawę efektywności wydatków, priorytetowe traktowanie inwestycji produkcyjnych, zapewnianie bodźców stymulujących sprawiedliwe i zrównoważone reformy strukturalne oraz uwzględnianie warunków cyklu biznesowego;

Ustanowienie zdolności podatkowej w strefie euro za sprawą wykorzystania części budżetu UE

70. przypomina, że euro jest walutą Unii oraz że budżet UE jest przeznaczony do realizacji celów Unii określonych w art. 3 TUE, a także do finansowania wspólnej polityki, wspierania słabszych regionów przez zastosowanie zasady solidarności, stworzenia rynku wewnętrznego, promowania synergii europejskiej oraz reagowania na aktualne i pojawiające się wyzwania, które wymagają ogólnoeuropejskiego podejścia, przez co przyczynia się również do ułatwiania mniej rozwiniętym państwom członkowskim nadrobienia zaległości oraz umożliwiania im wejścia do strefy euro;

71. przyjmuje do wiadomości różnorodne propozycje stworzenia zdolności budżetowej w obrębie strefy euro; podkreśla, że propozycje te określają różne funkcje tej zdolności i mogą mieć różną postać (np. instrument konwergencji zapewniający warunkowe wsparcie dla reform strukturalnych lub mechanizm amortyzowania wstrząsów); przypomina, że Parlament domagał się, aby zdolność tę rozwijać w ramach unijnych;
72. podkreśla, że o ile możliwość stworzenia zdolności budżetowej w ramach obecnego Traktatu będzie zależała od kształtu, funkcji i rozmiaru tej nowej zdolności, o tyle jest możliwe podniesienie na mocy Traktatów progów zasobów własnych, ustanowienie nowych kategorii zasobów własnych (nawet jeśli pochodziłyby one tylko z pewnej liczby państw członkowskich), a także przeznaczenie określonych dochodów na finansowanie konkretnych pozycji wydatków; podkreśla ponadto, że budżet UE już stanowi gwarancję udzielenia konkretnych pożyczek oraz że istnieje wiele instrumentów elastyczności, na które można uruchomić finansowanie wykraczające poza progi wydatków określone w WRF;
73. przypomina o stworzeniu europejskich urzędów nadzoru i unii bankowej; apeluje o podjęcie dalszych prac dotyczących kwestii długu państwowego oraz o zwiększenia odporności UGW na wstrząsy gospodarcze oraz zachowania spekulatywne na rynkach obligacji państwowych; wzywa do przyjęcia strategii służących absorpcji wstrząsów asymetrycznych i poprawie konwergencji między państwami członkowskimi przy jednoczesnym zapobieganiu wszelkim formom stałych przesunięć fiskalnych, zgodnie z art. 125 i art. 136 ust. 3 TFUE;
74. przypomina, że opowiada się za włączeniem Europejskiego Mechanizmu Stabilności do ram prawnych Unii pod warunkiem zapewnienia odpowiedniej kontroli w Parlamencie Europejskim;
75. jest przekonany, że utworzenie europejskiej zdolności fiskalnej i Europejski Fundusz Walutowy mogą stanowić krok naprzód na drodze do tworzenia europejskich zasobów finansowych, które powinny być rozliczalne przed Parlamentem Europejskim;
76. apeluje o uwzględnienie głównych ustaleń grupy ekspertów utworzonej przez Komisję z myślą o powołaniu funduszu amortyzacji zadłużenia;

Jednolity rynek i integracja finansowa

77. jest przekonany, że jednolity rynek jest jednym z kamieni węgielnych UE, ponieważ jest podstawowym elementem dobrobytu, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Unii; podkreśla, że jednolity rynek, który daje namacalne korzyści zarówno przedsiębiorstwom, jaki i konsumentom, ma potencjał wzrostu, który jeszcze nie został w pełni wykorzystany, zwłaszcza w odniesieniu do jednolitego rynku cyfrowego, usług finansowych, energii, unii bankowej oraz unii rynków kapitałowych; apeluje w związku z tym o ściślejszą kontrolę należytego stosowania oraz lepsze egzekwowanie dotychczasowego dorobku prawnego w tych dziedzinach;
78. apeluje o szybkie, lecz stopniowe, ukończenie tworzenia unii bankowej opartej na Jednolitym Mechanizmie Nadzorczym, jednolitym mechanizmie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz europejskim systemie gwarantowania depozytów, podtrzymywanej przez adekwatny mechanizm ochronny; docenia w związku z tym

osiągnięcie porozumienia w sprawie odpowiedniego mechanizmu finansowania pomostowego do czasu, gdy jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków zacznie działać, i wzywa do utworzenia europejskiego systemu postępowania upadłościowego;

79. przypomina, że europejskie urzędy nadzoru powinny działać, mając na uwadze polepszenie funkcjonowania rynku wewnętrznego, w tym zwłaszcza poprzez osiągnięcie wysokiej jakości, skuteczności i spójności regulacji i nadzoru z uwzględnieniem zróżnicowanych interesów wszystkich państw członkowskich i różnego charakteru uczestników rynku finansowego; uważa, że kwestie dotyczące wszystkich państw członkowskich powinny być poruszane, omawiane i decydowane przez wszystkie państwa członkowskie oraz że w celu wyrównania warunków działania na jednolitym rynku kluczowe jest przyjęcie jednolitego zbioru przepisów mającego zastosowanie do wszystkich uczestników rynku finansowego w UE w celu uniknięcia podziału jednolitego rynku usług finansowych i nieuczciwej konkurencji z powodu braku równych warunków działania;
80. apeluje o ustanowienie prawdziwej unii rynków finansowych;
81. popiera utworzenie systemu organów ds. konkurencji, których zadaniem będzie zjednoczenie powołanych przez poszczególne państwa członkowskie organów krajowych odpowiedzialnych za śledzenie postępów w dziedzinie konkurencyjności w każdym państwie członkowskim i proponuje, aby śledzenie postępów tego systemu odbywało się pod nadzorem Komisji;
82. uważa za konieczne polepszenie automatycznej wymiany informacji między krajowymi organami podatkowymi, aby przeciwdziałać unikaniu płacenia podatków, oszustwom podatkowym, planowaniu podatkowemu, erozji bazy podatkowej i przenoszeniu zysków, a także wspierać skoordynowane działania służące zwalczaniu rajów podatkowych; apeluje o przyjęcie dyrektywy w sprawie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych przewidującej stawkę minimalną i określającą wspólne cele w zakresie stopniowej konwergencji; uważa za konieczne rozpoczęcie kompleksowego przeglądu dotychczasowego prawodawstwa dotyczącego podatku VAT w celu zajęcia się m.in. wprowadzeniem zasady kraju pochodzenia;

Bardziej demokratyczny system instytucjonalny UGW

83. przypomina o konieczności zapewnienia odpowiedniej legitymacji demokratycznej i rozliczalności na szczeblu podejmowania decyzji, przy czym parlamenty narodowe sprawowałyby kontrolę nad rządami krajowymi oraz rola kontrolna Parlamentu Europejskiego na szczeblu UE uległaby wzmocnieniu, a także miałyby on centralną rolę, wraz z Radą, przy przyjmowaniu kodeksu konwergencji w drodze zwykłej procedury ustawodawczej;
84. opowiada się za ogólnym wykorzystywaniem klauzuli pomostowej, zapisanej w art. 48 ust. 7 TUE; przypomina, że Komisja w swoim planie działania na rzecz pogłębionej i rzeczywistej unii gospodarczej¹ i walutowej zaproponowała utworzenie instrumentu na rzecz konwergencji i konkurencyjności na podstawie art. 136 TFUE lub art. 352 TFUE,

¹ COM(2012)0777/2 z dnia 30 grudnia 2012 r.

w razie konieczności w drodze wzmocnionej współpracy; podkreśla, że w przypadku wzmocnionej współpracy zastosowanie art. 333 ust. 2 TFUE, przewidującego zastosowanie zwykłej procedury ustawodawczej wzmocniłoby legitymację demokratyczną i skuteczność sprawowania rządów w UE oraz rolę Parlamentu;

85. przypomina, że współpraca międzyparlamentarna nie powinna prowadzić do powołania nowego organu parlamentarnego czy nowej instytucji, gdyż euro jest walutą UE, a Parlament Europejski jest parlamentem UE; przypomina, że UGW została utworzona przez Unię, a jej obywatele są bezpośrednio reprezentowani na szczeblu unijnym przez Parlament, który musi znaleźć i móc wprowadzić w życie sposoby na zapewnienie parlamentarnej rozliczalności demokratycznej decyzji podejmowanych w odniesieniu do strefy euro; sugeruje inspirowanie się doświadczeniami z przeszłości w celu zróżnicowania zaangażowania w proces decyzyjny i przypomina np. status berlińskich członków niemieckiego Bundesratu przed zjednoczeniem, którzy mieli prawo do udziału w głosowaniach, ale których głosy nie były brane pod uwagę;
86. nalega, aby przyznać Komisji uprawnienia do wdrażania i egzekwowania wszelkich aktualnych lub przyszłych instrumentów przyjmowanych w obrębie UGW;
87. uważa za konieczne zajęcie się kwestią słabości obecnej struktury instytucjonalnej UGW, zwłaszcza jej deficytem demokratycznym, z uwzględnieniem także faktu, że niektóre części Traktatu są pod nadzorem Trybunału Sprawiedliwości, zaś inne są z tego nadzoru wykluczone; uważa za konieczne wzmocnienie kontroli Parlamentu w zakresie szczegółowej realizacji postanowień art. 121 ust. 3 i 4 TFUE w dziedzinie ściślejszej koordynacji polityki gospodarczej;
88. uważa, że model zróżnicowanej integracji powinien pozostać otwarty dla wszystkich państw członkowskich;
89. przypomina, że należy potraktować priorytetowo zwykłą procedurę ustawodawczą i procedurę budżetową na szczeblu UE poprzez stosowanie, w razie konieczności, z odstępstw oraz poprzez stworzenie specjalnych linii budżetowych; przypomina, że wszelkie inne przepisy, np. dotyczące strefy euro lub wzmocnionej współpracy, należy stosować wyłącznie wtedy, gdy ww. procedury są niemożliwe do przeprowadzenia z punktu widzenia prawnego lub politycznego;

Urzeczywistnienie rynku wewnętrznego jako pierwszego generatora wzrostu gospodarczego

90. jest przekonany, że pogłębianie UGW powinno iść w parze z urzeczywistnianiem rynku wewnętrznego w drodze usuwania wszystkich istniejących wewnętrznych barier, zwłaszcza w odniesieniu do unii energetycznej, wspólnego rynku cyfrowego i rynku usług;
91. apeluje o pełne wdrożenie dotychczasowych przepisów dotyczących wewnętrznego rynku energii zgodnie z art. 194 TFUE w celu stworzenia unii energetycznej;
92. popiera umocnienie obowiązków i kompetencji europejskiej Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki zmierzające ostatecznie do powołania Europejskiej Agencji Energetycznej na podstawie art. 54 traktatu Euratom, a także integrację rynków energetycznych, utworzenie europejskiej rezerwy strategicznej ropy naftowej opartej na

połączeniu rezerw krajowych, a także wspólnego ośrodka negocjacji z dostawcami z myślą o zakończeniu budowy struktury instytucjonalnej unii energetycznej;

93. zachęca do wykorzystywania tzw. obligacji projektowych do finansowania projektów w zakresie infrastruktury i energii w ścisłej współpracy z EBI;
94. apeluje do Komisji o zastosowanie art. 116 TFUE, który zawiera niezbędną podstawę prawną uprawniającą Parlament i Radę do działania zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, w celu wyeliminowania praktyk zakłócających konkurencję na rynku wewnętrznym z powodu szkodliwej polityki podatkowej;

Wymiar społeczny

95. podkreśla, że w celu zapewnienia stabilnej bazy społecznej dla Unii należy zagwarantować przestrzeganie praw pracowników, zwłaszcza kiedy korzystają oni z przysługującego im prawa do mobilności, a także ich praw socjalnych, dzięki pełnemu wykorzystaniu instrumentów prawnych przewidzianych w Tytule IV, IX i X oraz zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej; podkreśla w tym kontekście zwłaszcza prawa wynikające z dyrektywy 2004/38/WE w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich;
96. podkreśla znaczenie ustanowienia Europy socjalnej, aby zapewnić projektowi integracji europejskiej stałe poparcie pracowników;
97. podkreśla znaczenie wspierania idei płacy minimalnej określonej przez poszczególne państwa członkowskie, zbadania możliwości utworzenia systemu minimalnych zasiłków dla bezrobotnych, który wymagałby wprowadzenia wspólnych zasad i warunków na unijnym rynku pracy, oraz sugeruje, że na mocy obowiązujących przepisów Traktatu można by przyjąć dyrektywę w sprawie mobilności pracowników, aby ograniczyć wciąż istniejące przeszkody dla pracowników;
98. zwraca uwagę na instrumenty udostępnione przez Unię oraz konieczność aktywnej integracji młodych pracowników na rynku pracy, a także zachęca do organizowania wymian z udziałem młodych pracowników zgodnie z art. 47 TFUE;
99. apeluje do Komisji o włączenie kryteriów społecznych do oceny osiągnięć makroekonomicznych państw członkowskich oraz o zalecenie i wsparcie reform strukturalnych także w celu zapewnienia lepszego wykorzystania funduszy regionalnych i społecznych;
100. apeluje do Komisji o właściwą ocenę zapotrzebowania na działania na poziomie UE oraz potencjalnych skutków gospodarczych, społecznych i środowiskowych alternatywnych wariantów strategicznych, zanim przedstawi ona nowe inicjatywy (takie jak wnioski ustawodawcze, inicjatywy o charakterze nieustawodawczym czy akty wykonawcze i delegowane) zgodnie z porozumieniem międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.;
101. apeluje o opracowanie nowego paktu społecznego (mogącego mieć postać protokołu społecznego), którego celem będzie wspieranie społecznej gospodarki rynkowej w

Europie i ograniczenie nierówności, zagwarantowanie przestrzegania praw podstawowych wszystkich obywateli, w tym m.in. prawa do układów zbiorowych czy swobody przemieszczania się; podkreśla, że taki pakt mógłby poprawić koordynację polityki społecznej państw członkowskich;

102. apeluje do Komisji o ożywienie unijnego dialogu społecznego poprzez wiążące umowy między partnerami społecznymi zgodnie z art. 151–161 TFUE;

Działania zewnętrzne

Poprawa skuteczności, spójności i rozliczalności wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB)

103. uważa, że kompleksowe podejście Unii Europejskiej do konfliktów i kryzysów zewnętrznych powinno zostać wzmocnione za sprawą zacieśnienia współpracy między różnymi podmiotami i instrumentami na wszystkich etapach konfliktu;
104. nalega na wykorzystanie postanowień art. 22 TUE do określenia ogólnych ram strategicznych i podejmowania decyzji dotyczących interesów i celów strategicznych określonych w art. 21 TUE, które wybiegałyby poza WPZiB na inne obszary działań zewnętrznych, co wymaga spójności z innymi strategiami politycznymi, takimi jak handel, rolnictwo i pomoc rozwojowa; przypomina, że decyzje podjęte na podstawie takiej strategii mogłyby ponadto być wdrażane na podstawie głosowania większością kwalifikowaną; podkreśla, że można by nadać większą zasadność demokratyczną takim decyzjom, gdyby Rada i Parlament przyjęły wspólne dokumenty strategiczne na podstawie propozycji wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela;
105. apeluje o wzmocnienie nadzoru parlamentarnego nad działaniami zewnętrznymi UE, w tym przez kontynuowanie regularnych konsultacji z wiceprzewodniczącym / wysokim przedstawicielem, Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ) i Komisją, a także o sfinalizowanie negocjacji dotyczących zastąpienia porozumienia międzyinstytucjonalnego z 2002 r. w sprawie dostępu do posiadanych przez Radę danych szczególnie chronionych w dziedzinie WPZiB;
106. uważa za konieczne włączenie specjalnych przedstawicieli UE w struktury ESDZ, w tym poprzez przeniesienie ich budżetów z linii przeznaczonych na WPZiB do linii przeznaczonych na ESDZ, co poprawiłoby spójność działań UE;
107. apeluje o stosowanie art. 31 ust. 2 TUE, który zezwala Radzie na podejmowanie pewnych decyzji w dziedzinie WPZiB większością kwalifikowaną, oraz klauzuli pomostowej (art. 31 ust. 3 TUE) w celu stopniowego przechodzenia na system głosowania większością kwalifikowaną w odniesieniu do decyzji w dziedzinie WPZiB, które nie mają skutków o charakterze wojskowym lub obronnym; przypomina, że art. 20 ust. 2 TUE zawierający przepisy dotyczące wzmocnionej współpracy oferuje państwom członkowskim dodatkowe możliwości osiągania postępów w dziedzinie WPZiB i dlatego należy go wykorzystywać;
108. jest przekonany, że istnieje konieczność zwiększenia elastyczności przepisów finansowych dotyczących działań zewnętrznych, aby unikać opóźnień w wypłacaniu funduszy operacyjnych UE, a tym samym aby poprawić zdolność UE do reagowania na

kryzysy w szybki i skuteczny sposób; uważa w związku z tym za konieczne opracowanie przyspieszonej procedury dotyczącej pomocy humanitarnej, aby zagwarantować wypłacanie pomocy w możliwie najskuteczniejszy sposób;

109. wzywa Radę, ESDZ i Komisję, aby dotrzymywały swoich zobowiązań oraz bezzwłocznie i w pełni informowały Parlament na wszystkich etapach negocjacji i zawierania porozumień międzynarodowych, co przewiduje art. 218 ust. 10 TFUE oraz porozumienia międzyinstytucjonalne zawarte z Komisją i Radą;
110. podkreśla, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej potwierdził, iż Parlament ma prawo – na mocy art. 218 ust. 10 TFUE – do niezwłocznego otrzymywania pełnych informacji na wszystkich etapach negocjacji i zawierania porozumień międzynarodowych, również dotyczących WPZiB, co ma umożliwić mu wykonywanie uprawnień z pełną znajomością działań Unii Europejskiej jako całości; oczekuje zatem, że mające się odbyć negocjacje międzyinstytucjonalne w sprawie do ulepszonych ustaleń praktycznych w zakresie współpracy i wymiany informacji w kontekście negocjacji i zawierania porozumień międzynarodowych należycie uwzględnią orzecznictwo TSUE;

Dążenie do wspólnej polityki obronnej

111. apeluje o stopniowe podejmowanie działań na rzecz stworzenia wspólnej polityki obronnej (art. 42 ust. 2 TUE) oraz – ostatecznie – wspólnej obrony, które mogą zostać utworzone na mocy jednomyślnej decyzji Rady Europejskiej, a jednocześnie o wzmocnienie społeczeństwa cywilnego i obywatelskiego w oparciu o podejścia polegające na zapobieganiu konfliktom i rozwiązywaniu ich bez stosowania przemocy, m.in. dzięki zwiększeniu zasobów finansowych, administracyjnych i kadrowych przeznaczanych na mediację, dialog, pojednanie i doraźne reagowanie na kryzys w oparciu o organizacje społeczeństwa obywatelskiego;
112. sugeruje, aby pierwszym krokiem w tym kierunku było zastosowanie art. 46 TUE dotyczącego rozpoczęcia stałej współpracy strukturalnej dzięki decyzji kwalifikowaną większością głosów w Radzie, ponieważ instrument ten umożliwiłby ambitniejszym państwom członkowskim skoordynowaną ściślejszą współpracę w dziedzinie obrony w ramach UE i dałby im prawo do wykorzystywania unijnych instytucji, instrumentów i budżetu;
113. zaleca, aby pod przewodnictwem wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji powołać stałą Radę ds. Obrony w celu koordynowania polityki obrony państw członkowskich, szczególnie w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i zwalczania terroryzmu, oraz wspólnego rozwijania strategii i priorytetów polityki obrony UE;
114. nalega, aby opracowano białą księgę UE dotyczącą bezpieczeństwa i obrony na podstawie globalnej strategii unijnej w zakresie polityki zagranicznej i polityki bezpieczeństwa przedstawionej przez wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji jako program bratysławski, gdyż w takim dokumencie znalazłaby się bardziej szczegółowa definicja celów strategicznych UE w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, a także zidentyfikowano by w nim aktualny i wymagany potencjał; apeluje do Komisji o oparcie swoich prac przygotowawczych dotyczących europejskiego planu działania w dziedzinie obrony na wynikach przyszłej białej księgi

UE w sprawie bezpieczeństwa i obrony, w której powinno się także poruszyć kwestię sposobu i warunków właściwego i uzasadnionego użycia sił zbrojnych;

115. zwraca uwagę na konieczność określenia wspólnej europejskiej polityki w zakresie potencjału obronnego i uzbrojenia (art. 42 ust. 3 TUE), obejmującej wspólne planowanie, opracowywanie i zdobywanie potencjału wojskowego, a także zawierającej propozycje reagowania na zagrożenia cybernetyczne, hybrydowe i asymetryczne; zachęca Komisję do pracy nad ambitnym europejskim planem działania w dziedzinie obrony, zapowiedzianym w programie prac na 2016 r.;
116. podkreśla ogromny potencjał Europejskiej Agencji Obrony (EDA) w zakresie rozwijania jednolitego rynku obrony, konkurencyjnego, efektywnego i wspieranego intensywnymi badaniami, rozwojem technologicznym i innowacjami oraz ukierunkowanego na tworzeniu wyspecjalizowanych miejsc pracy i w tym celu zaleca, aby zbadać możliwości współpracy publiczno-prywatnej; przypomina o pilnej potrzebie wzmocnienia EDA dzięki zapewnieniu jej niezbędnych zasobów i zapleczka politycznego, co umożliwi jej odgrywanie wiodącej i koordynującej roli w rozwijaniu zdolności, prowadzeniu badań i udzielaniu zamówień; ponownie wyraża pogląd, że najlepszym sposobem na to jest finansowanie kosztów personelu i kosztów bieżących Agencji z budżetu Unii;
117. przypomina o istnieniu art. 44 TUE przewidującego dodatkową elastyczność i wprowadzającego możliwość powierzenia realizacji zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym grupie państw członkowskich, które wykonywałyby te zadania w imieniu UE i pod kontrolą polityczną oraz nadzorem strategicznym Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa, a także ESDZ;
118. sugeruje, aby art. 41 ust. 3 TUE został wykorzystany do utworzenia funduszu początkowego zasilanego wpłatami państw członkowskich i przeznaczonego na finansowanie działań przygotowawczych z zakresu wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) nieuwzględnionych w budżecie Unii;
119. podkreśla znaczenie rozszerzenia wspólnego finansowania w obszarze wojskowej WPBiO, także za pośrednictwem mechanizmu Athena, ponieważ wyeliminowałoby to aspekty finansowe zniechęcające państwa członkowskie do udziału w misjach i operacjach wojskowych w ramach WPBiO, a tym samym zwiększyłyby zdolność UE do reagowania na sytuacje kryzysowe;
120. apeluje o utworzenie stałych sztabów cywilnego i wojskowego, obejmujących komórki planowania i prowadzenia operacji wojskowych oraz komórki planowania i prowadzenia operacji cywilnych; apeluje o instytucjonalizację poszczególnych europejskich struktur wojskowych (m.in. różnych grup bojowych, Eurokorpusu, francusko-brytyjskiej współpracy w dziedzinie obrony, współpracy w dziedzinie obrony powietrznej krajów Beneluksu itp.) i włączenie ich w ramy unijne, a także o poprawę stopnia wykorzystania grup bojowych UE poprzez m.in. rozszerzenie wspólnego finansowania i domyślne uznawanie ich rozmieszczenia za siłę wojskową pierwszego reagowania w przypadkach zarządzania kryzysowego w przyszłości;
121. zauważa, że takie stałe sztaby operacyjne mogłyby zaangażować się w stałe planowanie ewentualnościowe i odgrywać ważną rolę koordynującą przy przyszłym stosowaniu art.

42 ust. 7 TUE; jest zdania, że klauzula wzajemnej obrony, o której mowa w tym artykule i którą wykorzystwała Francja podczas posiedzenia Rady do Spraw Zagranicznych w dniu 17 listopada 2015 r., będzie stanowić katalizator dalszego rozwoju unijnej polityki bezpieczeństwa i obrony, prowadząc do większego zaangażowania wszystkich państw członkowskich;

122. uważa, że istnieje konieczność nasilenia współpracy UE-NATO na wszystkich szczeblach w obszarach takich jak rozwój potencjału i planowanie ewentualnościowe w odniesieniu do zagrożeń hybrydowych, a także zintensyfikowania działań na rzecz usunięcia utrzymujących się nadal przeszkód politycznych; wzywa UE i NATO do zakrojonego na szeroką skalę partnerstwa politycznego i wojskowego;
123. domaga się podjęcia zdecydowanych działań, aby zapewnić spójność polityki na rzecz rozwoju (art. 208 TFUE) i nalega, aby ulepszyć system oceny wpływu wywieranego przez spójność polityki na rzecz rozwoju oraz aby utworzyć mechanizm polubownego rozwiązywania sporów w przypadku rozbieżności między poszczególnymi strategiami politycznymi Unii, powierzając przewodniczącemu Komisji odpowiedzialność polityczną za określanie głównych wytycznych oraz rozwiązywanie kwestii spornych zgodnie ze zobowiązaniami zaciągniętymi przez Unię w dziedzinie spójności polityki na rzecz rozwoju;

Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne (WSiSW)

124. podkreśla, że – chociaż należy utrzymać podstawowe prawa i wolności i położyć nacisk na konieczność demokratycznego i sądowego nadzoru nad polityką walki z terroryzmem – w świetle ostatnich ataków i wzrostu zagrożenia terroryzmem absolutnie zasadnicze znaczenie ma systematyczna, obowiązkowa i bardziej zorganizowana wymiana informacji i danych przez krajowe organy ścigania i służby wywiadowcze, a także Europol, Frontex i Eurojust, oraz że należy ją jak najszybciej wprowadzić;
125. zauważa, że podobnie jak w przypadku wcześniejszych ataków, również sprawcy zamachów w Paryżu byli już znani organom bezpieczeństwa i toczyły się w ich sprawie dochodzenia oraz byli oni objęci środkami nadzoru; wyraża zaniepokojenie w związku z faktem, że dostępne dane dotyczące takich osób nie zostały przekazane innym państwom członkowskim, mimo wymogów zawartych w art. 88 TFUE; apeluje do Rady o wprowadzenie na podstawie art. 352 obowiązku wymiany danych między państwami członkowskimi; zauważa, że w przypadku braku jednomyślności należy wykorzystać potencjał wzmocnionej współpracy;
126. wzywa Komisję i Radę do przeprowadzenia kompleksowej oceny unijnych środków zwalczania terroryzmu i środków powiązanych, w szczególności pod kątem ich wdrażania w państwach członkowskich w systemach prawnych i w praktyce, a także zakresu, w jakim państwa członkowskie współpracują z agencjami UE w tym obszarze, zwłaszcza z Europolem i Eurojustem, jak również do przeprowadzenia odnośnej oceny pozostających jeszcze luk oraz zgodności środków z zobowiązaniami UE w zakresie praw podstawowych, z wykorzystaniem procedury określonej w art. 70 TFUE;
127. przypomina w tym kontekście, że art. 222 TFUE przewiduje klauzulę solidarności, którą można i należy wykorzystać, gdy jakieś państwo członkowskie jest celem ataku terrorystycznego lub ofiarą klęski żywiołowej bądź katastrofy spowodowanej przez

człowieka;

128. ubolewa, że dyrektywa w sprawie ochrony tymczasowej nie została wykorzystana w związku z kryzysem uchodźczym, mimo że została opracowana, by rozwiązać problem masowego napływu obywateli państw trzecich;
129. podkreśla konieczność opracowania sprawiedliwej i skutecznej wspólnej unijnej polityki azylowej i imigracyjnej, opartej na zasadach solidarności, niedyskryminacji, zasadzie non-refoulement, lojalnej współpracy między wszystkimi państwami członkowskimi, która powinna również zapewnić sprawiedliwą relokację osób ubiegających się o azyl w UE; jest zdania, że polityka taka powinna dotyczyć wszystkich państw członkowskich; przypomina państwom członkowskim o ich zobowiązaniach w tej dziedzinie i podkreśla, że nowe ramy dotyczące azylu i migracji powinny się opierać na prawach podstawowych migrantów;
130. podkreśla, że potrzebne są dalsze działania na rzecz zapewnienia, że wspólny europejski system azylowy stanie się systemem w pełni jednolitym; apeluje do państw członkowskich o harmonizację swoich przepisów i praktyk w odniesieniu do kryteriów w zakresie kwalifikowania beneficjentów ochrony międzynarodowej i w odniesieniu do gwarancji dotyczących procedur udzielania ochrony międzynarodowej i warunków przyjmowania zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a także stosowanymi najlepszymi praktykami w innych państwach członkowskich;
131. z zadowoleniem wita przyjęcie rozporządzenia 2016/1624 rozszerzającego zadania i uprawnienia Fronteksu i zmieniającego jego nazwę na Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej; uważa, że Agencję w razie konieczności mogłyby wspierać instrumenty wojskowe, takie jak Europejskie Siły Morskie (Euromarfor) oraz wzmocniony Korpus Europejski (Eurokorpus), a także zasoby gromadzone za pośrednictwem stałej współpracy strukturalnej; podkreśla, że w rozporządzeniu kładzie się nacisk na fakt, że państwa członkowskie – w interesie własnym oraz w interesie innych państw członkowskich – powinny wprowadzać dane do europejskich baz danych; proponuje, aby rozważyć interoperacyjność baz danych agencji granicznych, takich jak Eurodac, a także interoperacyjność z bazami danych Europolu;
132. domaga się pilnego przeglądu rozporządzenia dublińskiego polegającego na ustanowieniu stałego, ogólnounijnego i prawnie wiążącego systemu rozdziału osób ubiegających się o azyl pomiędzy państwami członkowskimi w oparciu o sprawiedliwy i obowiązkowy przydział;
133. zwraca uwagę, że w obliczu niemającego precedensu napływu migrantów, którzy już dotarli i wciąż docierają do zewnętrznych granic Unii, a także stałego wzrostu liczby ludzi ubiegających się o ochronę międzynarodową Unia potrzebuje wiążącego i obowiązkowego podejścia ustawodawczego do przesiedleń, o czym mowa w programie Komisji dotyczącym migracji;
134. wzywa do zawierania porozumień z bezpiecznymi krajami trzecimi w celu kontrolowania i ograniczania napływu migrantów przed ich dotarciem do granic UE; jednocześnie nalega na rygorystyczne stosowanie procedur odsyłania wnioskodawców, których roszczenia są bezzasadne;

135. wzywa Komisję i państwa członkowskie do podwyższenia funduszy na szkolenia dla specjalistów w zakresie azylu oraz do poprawy wydajności procedur ubiegania się o azyl;
136. uważa, że w wymiarze zewnętrznym należy uprzywilejować współpracę z krajami trzecimi w zakresie przeciwdziałania głębokim przyczynom napływu migrantów o nieuregulowanym statusie do Europy i rozwiązywania tego problemu; jest zdania, że partnerstwa i współpraca z głównymi krajami pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia powinny nadal znajdować się w centrum zainteresowania; zaleca, aby wszelkiej współpracy z krajami trzecimi towarzyszyła ocena ich systemów azylowych, pomocy udzielanej uchodźcom oraz zdolności i gotowości do zwalczania handlu ludźmi do tych krajów lub w tranzycie; przyznaje, że należy poprawić skuteczność unijnego systemu powrotów, ale uważa, że odsyłanie migrantów można przeprowadzać jedynie wtedy, gdy odbywa się to przy pełnym bezpieczeństwie i poszanowaniu ich praw podstawowych i proceduralnych;
137. przyjmuje z zadowoleniem fakt, że nowe rozporządzenie 2016/1624 w sprawie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej przewiduje, iż w przypadku, gdyby kontrola granic stała się nieskuteczna w stopniu zagrażającym funkcjonowaniu strefy Schengen, czy to z powodu niepodjęcia przez dane państwo członkowskie koniecznych działań, czy też z powodu niezwrócenia się o wystarczającą pomoc do Fronteksu lub niewykorzystywania tej pomocy, Komisja może zaproponować Radzie podjęcie decyzji określającej środki do podjęcia przez Agencję i wymagającej od tego państwa członkowskiego współpracy z Agencją w zakresie realizacji tych środków; podkreśla ponadto, że rozporządzenie zawiera także przepisy dotyczące odpowiedzialności cywilnej i karnej członków zespołu oraz mechanizmu skarg w celu monitorowania i zapewnienia poszanowania praw podstawowych we wszystkich działaniach Agencji;
138. jest przekonany, że konieczne będzie zwiększenie potencjału ludzkiego i finansowego Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO), gdyby został on wezwany do koordynowania wszystkich wniosków azylowych w UE i prowadzenia działań na rzecz wspierania państw członkowskich doświadczających szczególnej presji migracyjnej w związku z rozpatrywaniem przez nie wniosków o udzielenie azylu, w tym przez korzystanie z przysługujących mu uprawnień do prowadzenia wspólnych operacji, projektów pilotażowych i szybkich interwencji podobnych do tych, które zostały dodane do uprawnień Fronteksu na mocy rozporządzenia nr 1168/2011;
139. podkreśla znaczenie lepszej koordynacji między EASO, Fronteksem a Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich, aby umożliwić sprawniejsze przyjmowanie sprawozdań w ramach systemu wczesnego ostrzegania w przypadku szczególnej presji migracyjnej, która z dużym prawdopodobieństwem będzie stanowić zagrożenie dla poszanowania podstawowych wolności osób ubiegających się o azyl; uważa, że Komisja może stosować sprawozdania w ramach systemu wczesnego ostrzegania jako podstawę uruchamiania środków awaryjnych przewidzianych w art. 78 ust. 3 TFUE;
140. uważa, że kwestią podstawowej wagi jest wzmocnienie roli Parlamentu jako współustawodawcy występującego na równi z Radą za sprawą zastosowania art. 81 ust. 3 TFUE, który w przypadku procesu decyzyjnego dotyczącego prawa rodzinnego ze

skutkami transgranicznymi umożliwi przejście na zwykłą procedurę ustawodawczą, jeśli Rada jednogłośnie podejmie taką decyzję po przeprowadzeniu konsultacji z Parlamentem; wzywa do przejścia w procesie podejmowania decyzji w przypadku wszystkich innych strategii w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych (WSiSW) na zwykłą procedurę ustawodawczą za pomocą klauzuli pomostowej przewidzianej w art. 48 ust. 7 TUE;

141. apeluje, by Komisja, na podstawie art. 83 TFUE, zaproponowała minimalne zasady dotyczące definicji i sankcji związanych z walką z terroryzmem, handlem ludźmi oraz seksualnym wykorzystywaniem kobiet i dzieci, nielegalnym handlem narkotykami, nielegalnym handlem bronią, praniem pieniędzy, korupcją, fałszowaniem środków płatniczych, przestępczością komputerową i przestępczością zorganizowaną;
142. nalega na praktyczne stosowanie zasad zapisanych w Traktacie z Lizbony, a mianowicie solidarności i podziału odpowiedzialności pomiędzy państwa członkowskie, zasady wzajemnego uznawania w zakresie wdrażania strategii politycznych w dziedzinie WSiSW (art. 70 TUE) oraz postanowień Karty praw podstawowych Unii Europejskiej;
143. uważa, że UE musi zagwarantować ochronę praw człowieka i podstawowych wolności, ciągle przestrzeganie kryteriów kopenhaskich oraz zadbać o to, aby wszystkie państwa członkowskie szanowały wspólne wartości zapisane w art. 2 TFUE;
144. podkreśla znaczenie dokończenia tzw. pakietu gwarancji procesowych, w szczególności dzięki opracowaniu przepisów dotyczących zatrzymania w oparciu o przepisy prawa administracyjnego i zatrzymania nieletnich, ponieważ w wielu państwach członkowskich przepisy w tych dziedzinach nie są w pełni zgodne z prawami człowieka i innymi standardami międzynarodowymi;
145. podkreśla znaczenie, jakie ma dalsze rozbudowywanie europejskiego prawa karnego, szczególnie w dziedzinie wzajemnego uznawania i wykonywania wyroków w sprawach karnych;
146. podkreśla znaczenie, jakie ma wspieranie rozwoju europejskiej kultury sędziowskiej jako kluczowego warunku urzeczywistnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości dla obywateli i zapewnienia lepszego stosowania prawa UE;
147. podkreśla, że do walki z przestępczością zorganizowaną, oszustwami i korupcją, ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej i rozwiązania problemu rozczłonkowania europejskiej przestrzeni karnej należy utworzyć urząd prokuratora europejskiego;
148. podkreśla, że zgodnie z art. 86 TFUE Prokuratura Europejska może zostać ustanowiona w celu walki z przestępstwami przeciwko interesom finansowym EU tylko za zgodą Parlamentu; w związku z tym przypomina zalecenia sformułowane w swoich decyzjach z marca 2014 r. i kwietnia 2015 r. dotyczących szczegółowej organizacji Prokuratury Europejskiej i podkreśla, że rozporządzenie w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej powinno zostać szybko przyjęte, tak aby Prokuratura Europejska miała kompetencje dochodzeniowe w dziedzinie wszystkich przestępstw na szkodę interesów finansowych UE, w tym oszustw związanych z podatkiem VAT, oraz mogła ścigać osoby, wobec których wysuwa się zarzuty w tej sprawie;

149. przypomina o obowiązku przystąpienia Unii do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności zgodnie z art. 6 ust. 2 TUE, a także domaga się szybkiego wznowienia negocjacji z Radą Europy w tej sprawie, z uwzględnieniem opinii Trybunału Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 2015 r.; przypomina Komisji, która pełni rolę głównego negocjatora, że przystąpienie do tej konwencji poprawi ochronę praw człowieka wszystkich obywateli UE;
150. podkreśla, że niniejsza rezolucja ma na celu jedynie zapewnienie oceny prawnych możliwości Traktatów i powinna stanowić podstawę poprawy funkcjonowania Unii Europejskiej w krótkiej perspektywie czasowej; przypomina, że dalsza gruntowna reforma w przyszłości wymagałaby przeglądu Traktatów;
151. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie, Komisji, Trybunałowi Obrachunkowemu, EBC, Komitetowi Regionów, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz parlamentom i rządóm państw członkowskich.

26.5.2015

OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ

dla Komisji Spraw Konstytucyjnych

w sprawie poprawy funkcjonowania Unii Europejskiej dzięki wykorzystaniu potencjału Traktatu z Lizbony
(2014/2249(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Jean Arthuis

WSKAZÓWKI

Komisja Budżetowa zwraca się do Komisji Spraw Konstytucyjnych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) wzmocnił demokratyczną legitymację polityki UE oraz zrównał uprawnienia Parlamentu i Rady odnoszące się do corocznej procedury budżetowej; mając na uwadze, że w obecnej sytuacji UE nie dysponuje środkami budżetowymi umożliwiającymi jej pełne wywiązywanie się z zadań powierzonych jej przez państwa członkowskie – sygnatariuszy traktatów;
- B. mając na uwadze, że w sprawach budżetowych Traktat z Lizbony jest tylko częściowo stosowany, w szczególności ze względu na brak rzeczywistych zasobów własnych;
- C. mając na uwadze, że uzgodniony poziom zobowiązań w odniesieniu do poziomu płatności okazał się niestabilny w ostatnich latach, co stwarza poważne ryzyko stale rosnącego deficytu strukturalnego w budżecie UE, który to deficyt byłby sprzeczny z Traktatem z Lizbony;
- D. mając na uwadze, że prawodawca stanął w obliczu wielkich wyzwań w zakresie zapewnienia spójności równoległych negocjacji w sprawie wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2014–2020 oraz programów wieloletnich;
- E. mając na uwadze, że na mocy Traktatu z Lizbony procedura budżetowa musi zostać zamknięta w bardzo ścisłych ramach czasowych, przewidujących coroczny termin przedłożenia projektu budżetu do dnia 1 września oraz 21-dniowy okres na osiągnięcie porozumienia z Radą po podjęciu przez Parlament decyzji w sprawie budżetu; mając na uwadze, że procedury pojednawcze w latach 2011, 2013 i 2015 nie przyniosły rezultatów;

1. zwraca się do Rady Europejskiej, aby przy przyjmowaniu przyszłego rozporządzenia w sprawie WRF skorzystała z art. 48 ust. 7 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz art. 312 ust. 2 TFUE i odeszła od zasady jednomyślności na rzecz większości kwalifikowanej, dzięki czemu ułatwi osiągnięcie zrównoważonego porozumienia;
2. przypomina, że Rada Europejska nie jest uprawniona do sprawowania funkcji ustawodawczych oraz że ten zakaz jest jasno sformułowany w art. 15 ust. 1 TUE; z żalem zauważa, że podczas przyjmowania WRF na lata 2014–2020 Rada Europejska podjęła wstępne decyzje dotyczące treści niektórych programów finansowanych z budżetu Unii, przez co podważyła uprawnienia ustawodawcze Parlamentu;
3. z żalem zauważa, że budżet UE opiera się głównie na wkładach krajowych zamiast na rzeczywistych zasobach własnych, jak przewidziano w traktatach europejskich od czasu traktatu rzymskiego; ubolewa nad faktem, że w rezultacie tematem toczącej się w Radzie debaty są wpływy netto zamiast europejskiej wartości dodanej, a także „sprawiedliwy zwrot” zamiast imperatywu solidarności zapisanego w preambule do TFUE; zwraca się do Rady o powrót do litery i ducha traktatów oraz o ustanowienie jasnego, prostego i sprawiedliwego systemu zasobów własnych, który poprawiłby widoczność i skuteczność budżetu UE, jednocześnie zmniejszając presję na budżety krajowe; podkreśla rolę Grupy Wysokiego Szczebla ds. Zasobów Własnych pod kierownictwem Mario Montiego; wzywa Radę do uwzględniania zaleceń tej grupy;
4. krytykuje występującą w budżecie UE akumulację opóźnień w regulowaniu zobowiązań wynikającą z niewystarczającego poziomu środków na płatności, co stanowi naruszenie przepisów art. 310 i 323 TFUE i podważa autorytet Unii; wyraża ubolewanie w związku z tym, że niestabilna sytuacja jest przejawem wzajemnego braku zrozumienia, i ponownie zauważa, że konieczne jest wypracowanie wspólnej analizy problemu; uważa, że powyborczy przegląd WRF na lata 2014–2020, który ma zostać uruchomiony pod koniec 2016 r., stanowi dobrą okazję do ponownego przeanalizowania tej kwestii oraz do wprowadzenia niezbędnych zmian w celu rozwiązania tego problemu;
5. wzywa Radę do uzupełniania wszelkich decyzji mających wpływ na budżet szczegółowym uzasadnieniem budżetowym;
6. przypomina, że wykorzystywanie budżetu UE jako gwarancji pożyczkowej na rynku przez niektóre z tych instrumentów, takie jak instrument wsparcia bilansu płatniczego, europejski mechanizm stabilizacji finansowej (EFSM), a także przez instrumenty polityki zagranicznej, takie jak gwarancja dotycząca mandatu zewnętrznego EBI, pomoc makrofinansowa i oczekujący na zainicjowanie Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strukturalnych (EFIS), de facto stawia Unię w sytuacji zadłużenia, co samo w sobie jest sprzeczne z zasadą równowagi budżetowej zapisaną w Traktacie z Lizbony; zauważa, że w ramach EFSM wkłady z budżetu UE nie podlegają nadzorowi Parlamentu Europejskiego, i proponuje, aby nadzór ten był sprawowany wspólnie przez Parlament Europejski i parlamenty krajowe;
7. przypomina, że wbrew obecnej praktyce Traktat z Lizbony przewiduje możliwość przyjęcia WRF na okres pięciu lat; apeluje o dostosowanie przyszłych WRF do ram następnej kadencji parlamentarnej w celu rozdzielenia procesu legislacyjnego od przyjmowania wieloletnich programów, co ułatwi koordynację legislacyjną oraz będzie skutecznie zapobiegać sprawowaniu funkcji legislacyjnych przez Radę Europejską;

zachęca Radę, aby opowiedziała się za tym demokratycznym wymogiem przy okazji powyborczego przeglądu WRF;

8. apeluje do Rady o zorganizowanie publicznych obrad podczas przyjmowania przez nią stanowiska w sprawie budżetu rocznego i budżetów korygujących oraz o unikanie nadmiernego stosowania procedury pisemnej, która wpływa negatywnie na otwarty charakter procesu decyzyjnego, jak przewidziano w art. 10 ust. 3 TUE, i powinna być zarezerwowana dla sytuacji o prawdziwie pilnym charakterze;
9. przypomina, że zgodnie z art. 24 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 wszystkie wydatki i dochody Unii i Euratomu ujmują się w budżecie ogólnym Unii zgodnie z art. 7 rozporządzenia finansowego;
10. zachęca Komisję do sporządzania corocznego sprawozdania towarzyszącego budżetowi ogólnemu Unii, zawierającego dostępne i niepoufne informacje dotyczące:
 - aktywów i zobowiązań Unii, w tym wynikających z operacji zaciągania i udzielania pożyczek prowadzonych przez Unię zgodnie z jej uprawnieniami na mocy traktatów,
 - dochodów, wydatków, aktywów i zobowiązań Europejskiego Funduszu Rozwoju (EDF), Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej (EFSF), Europejskiego Mechanizmu Stabilności (ESM) i innych ewentualnych mechanizmów tworzonych w przyszłości, w tym funduszy powierniczych,
 - wydatków ponoszonych przez państwa członkowskie w ramach wzmocnionej współpracy w zakresie, w jakim nie jest to ujęte w budżecie ogólnym Unii.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	6.5.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 30 -: 4 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jean Arthuis, Lefteris Christoforou, Jean-Paul Denanot, Gérard Deprez, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Iris Hoffmann, Monika Hohlmeier, Carlos Iturgaiz, Bernd Kölmel, Vladimír Maňka, Ernest Maragall, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Liadh Ní Riada, Jan Olbrycht, Paul Rübig, Patricija Šulin, Eleftherios Synadinos, Paul Tang, Indrek Tarand, Inese Vaidere, Marco Valli, Monika Vana, Daniele Viotti, Marco Zanni
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Andrey Novakov, Claudia Tapardel, Miguel Urbán Crespo, Anders Primdahl Vistisen, Tomáš Zdechovský
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Emilian Pavel

24.2.2016

OPINIA KOMISJI KONTROLI BUDŻETOWEJ

dla Komisji Spraw Konstytucyjnych

w sprawie poprawy funkcjonowania Unii Europejskiej dzięki wykorzystaniu potencjału Traktatu z Lizbony
(2014/2249(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Petri Sarvamaa

WSKAZÓWKI

Komisja Kontroli Budżetowej zwraca się do Komisji Spraw Konstytucyjnych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że brak zasobów pogłębia jeszcze trudne otoczenie gospodarcze i finansowe; mając na uwadze, że instytucje Unii oraz państwa członkowskie powinny więc w pełni współpracować, aby zmaksymalizować potencjał Traktatu z Lizbony w zakresie wdrażania i skutecznej ochrony budżetu Unii Europejskiej;
- B. mając na uwadze, że budżet UE jest dla państw członkowskich cennym źródłem finansowania, a w niektórych przypadkach głównym źródłem inwestycji publicznych, które nakierowane jest na wzrost, tworzenie miejsc pracy i konkurencyjność;
- C. mając na uwadze, że instytucje UE powinny być przejrzyste i w pełni odpowiedzialne wobec obywateli Unii za powierzone im fundusze;
- D. mając na uwadze, że Traktat z Lizbony potwierdził ramy prawne, w jakich Trybunał Obrachunkowy wspiera publiczną odpowiedzialność i pomaga Parlamentowi i Radzie w kontroli realizacji budżetu UE, co przyczynia się do ochrony interesów finansowych obywateli;
- E. mając na uwadze, że art. 318 Traktatu z Lizbony przewidział dodatkowy dialog między Parlamentem i Komisją oraz powinien pobudzać kulturę wyników w wykonaniu budżetu UE;
- F. mając na uwadze, że na mocy art. 166 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012 każda instytucja UE musi podjąć wszelkie właściwe działania w celu uwzględnienia uwag

towarzyszących decyzji Parlamentu o udzieleniu absolutorium;

Budżet UE – Artykuł 318 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

1. biorąc pod uwagę fakt, że zadania Unii zostały poszerzone, zatem doroczna kontrola Komisji oraz innych instytucji i organów, których zadaniem jest wdrażanie środków z budżetu UE, nabiera coraz większego znaczenia dla unijnych podatników;
2. uważa, że podstawowe znaczenie ma przestrzeganie dyscypliny budżetowej i wykorzystywanie dostępnych funduszy UE w sposób bardziej skuteczny i wydajny; zauważa, że istniejące fundusze strukturalne powinny być wykorzystywane skuteczniej i w bardziej przejrzysty sposób, by sprzyjać konkurencyjności i spójności społecznej, z rygorystycznym nadzorowaniem ich właściwej realizacji;
3. podkreśla, że przedstawiając Parlamentowi i Radzie sprawozdania oceniające wyniki Unii przewidziane w art. 318 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), Komisja powinna przedstawić sprawozdanie na temat osiągniętych wyników, kładąc silny nacisk na wydajność w oparciu o dokładną analizę gospodarki oraz efektywności i skuteczności wyników osiągniętych przy wykorzystaniu funduszy UE a także analizę realizacji celów i strategii politycznych przewidzianych w traktatach;
4. zwraca uwagę, że do chwili obecnej, pomimo pewnych postępów, sprawozdanie z oceny przewidziane w art. 318 TFUE nie jest jeszcze przydatne do celów dowodowych, gdy Parlament, realizując uprawnienia organu udzielającego absolutorium, udziela Komisji absolutorium (art. 319 TFUE); wzywa Komisję do określenia i wyznaczenia w swoim rocznym sprawozdaniu z oceny jasnych i wymiernych wskaźników wydajności;

Absolutorium dla Rady

5. jest zaniepokojony faktem, że od 2009 r. Rada nie zgodziła się poddać procedurze udzielania absolutorium budżetowego przeprowadzanej przez Parlament Europejski, odmawiając przedłożenia niezbędnych informacji, odpowiedzenia na pytania pisemne oraz udziału w wysłuchaniach i debatach dotyczących wykonania jej budżetu; podkreśla, że pomimo iż wielokrotnie odmówiono Radzie udzielenia absolutorium, nie podjęła ona środków niezbędnych, by wykazać się przejrzystością i odpowiedzialnością przed PE – jedyną instytucją europejską wybieraną demokratycznie w wyborach bezpośrednich, uprawnioną do udzielania absolutorium z wykonania całego budżetu unijnego – i że w ten sposób Rada podważa legitymizację i prawny charakter kompetencji Parlamentu;
6. przypomina w związku z powyższym, że Parlament jest jedyną instytucją wybraną bezpośrednio przez obywateli i uważa, że skuteczny nadzór nad wykonywaniem budżetu Unii wymaga współpracy między Parlamentem, Radą Europejską i Radą, żeby zwiększyć przejrzystość zarządzania finansami i poprawić demokratyczną odpowiedzialność przed podatnikami unijnymi;
7. uważa, że utrzymujący się brak współpracy ze strony Rady uniemożliwia Parlamentowi podejmowanie świadomej decyzji w sprawie udzielenia absolutorium, co w rezultacie wywołuje trwałe, negatywne wpływy na postrzeganie przez obywateli wiarygodności instytucji UE oraz przejrzystości w korzystaniu z funduszy unijnych; jest zdania, że brak współpracy wpływa także ujemnie na funkcjonowanie instytucji, dyskredytując procedurę

politycznej kontroli nad zarządzaniem budżetem, przewidzianą w traktatach;

8. ubolewa nad tym, że nie wszystkie instytucje UE stosują te same standardy w odniesieniu do przejrzystości, i uważa, że Rada powinna poczynić w tym względzie pewne ulepszenia; uważa, że Parlament i Rada – jako współprawodawcy – powinny stosować te same standardy przejrzystości;

Trybunał Obrachunkowy

9. uznaje kluczową rolę Trybunału Obrachunkowego, będącego jedynym publicznym europejskim organem audytowym, w zapewnianiu lepszego i bardziej inteligentnego wydatkowania funduszy europejskich; przypomina, że oprócz wypełniania ważnego obowiązku polegającego na udzielaniu informacji na temat wiarygodności rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw, Trybunał Obrachunkowy odgrywa kluczową rolę w udzielaniu Parlamentowi informacji niezbędnych do realizacji spoczywającego na nim zadania i mandatu do demokratycznej kontroli nad budżetem unijnym, a także w dostarczaniu informacji na temat rezultatów osiągniętych w realizacji unijnych strategii politycznych, w celu poprawy opłacalności, wydajności i skuteczności działań finansowanych przez Unię;
10. zaleca w związku z tym wzmocnienie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego; oczekuje, że Trybunał Obrachunkowy będzie nadal stać na straży niezależności, rzetelności, bezstronności i profesjonalizmu, jednocześnie budując ścisłą współpracę z podmiotami zainteresowanymi jego działalnością;
11. jest zdania, że zgodnie z art. 287 ust. 3 TFUE należy realizować ściślejszą współpracę między Trybunałem Obrachunkowym i naczelnymi, krajowymi instytucjami kontroli, w szczególności w związku z realizacją sprawozdań z kontroli optymalnego wykorzystania zasobów w ramach różnych strategii politycznych UE i programów oraz w związku z kontrolą zarządzania dzielonego; oczekuje konkretnych wyników w zakresie dzielenia się rocznym programem prac Trybunału Obrachunkowego;
12. podkreśla, że skład i procedura powoływania członków Trybunału Obrachunkowego są określone w art. 285 i 286 TFUE; uważa, że Parlament i Rada powinny mieć równe uprawnienia w zakresie powoływania członków Trybunału Obrachunkowego w celu zapewnienia legitymacji demokratycznej, przejrzystości i całkowitej niezależności tych członków; wzywa Radę do poszanowania decyzji podjętych przez Parlament w następstwie wysłuchań kandydatów zgłoszonych na stanowiska członków Trybunału Obrachunkowego;
13. wyraża ubolewanie, że obecnie mniej niż 20% członków Trybunału Obrachunkowego to kobiety; zwraca się do państw członkowskich o podjęcie skoordynowanych działań w odniesieniu do zgłaszania kandydatów na stanowiska członków Trybunału Obrachunkowego, aby zapewnić równą liczbę kobiet i mężczyzn jako członków Trybunału;

Prokuratura Europejska

14. przypomina, że nowy art. 86 TFUE wprowadza możliwość stworzenia Prokuratury Europejskiej w celu zwalczania przestępstw przeciwko interesom finansowym Unii;

jednocześnie podkreśla, że Prokuratura Europejska będzie mogła wszcząć postępowanie karne przeciwko tym przestępstwom, ich autorom i współnikom oraz że będzie uprawniona do wnoszenia oskarżenia do krajowych organów sądowniczych; przypomina, że Parlament wydał już w kwietniu 2015 r. opinię w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie Prokuratury Europejskiej, i apeluje do Rady, by wzięwszy pod uwagę stanowisko Parlamentu, przyjęła jak najszybciej rozporządzenie, które umożliwi UE skuteczniejszą ochronę jej interesów finansowych;

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	23.2.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 25 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Nedzhmi Ali, Louis Aliot, Inés Ayala Sender, Zigmantas Balčytis, Ryszard Czarnecki, Dennis de Jong, Tamás Deutsch, Martina Dlabajová, Ingeborg Gräßle, Bogusław Liberadzki, Verónica Lope Fontagné, Monica Macovei, Dan Nica, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Claudia Schmidt, Bart Staes, Michael Theurer, Marco Valli, Derek Vaughan, Tomáš Zdechovský, Joachim Zeller
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Cătălin Sorin Ivan, Benedek Jávor, Markus Pieper, Julia Pitera, Patricija Šulin

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

Data przyjęcia	8.12.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 16 -: 6 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Mercedes Bresso, Elmar Brok, Fabio Massimo Castaldo, Richard Corbett, Pascal Durand, Danuta Maria Hübner, Diane James, Ramón Jáuregui Atondo, Constance Le Grip, Jo Leinen, Paulo Rangel, Barbara Spinelli, Claudia Țapardel, Kazimierz Michał Ujazdowski, Guy Verhofstadt
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Gerolf Annemans, Sven Giegold, Charles Goerens, Jérôme Lavrilleux
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Inés Ayala Sender, Pál Csáky, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, John Procter